Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 19 (9765). • 1990 йил 26 январь • жума • Баҳоси 3 тийин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросида

24 январь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг навбатдаги мажлиси бўлди. Бюро Тошкент шаҳар ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг КПСС Марказий Комитетининг «Мамлакатда жиноятчиликка қарши курашнинг аҳволи ва ҳуқуқбузарликнинг олдини олиш юзасидан қўшимча чоралар тўғрисида»ги қарорини ва шу масала юзасидан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қабул қилган қарорни бажаришга доир ишидаги камчиликлар ҳақидаги масалани кўриб чиқди.

Ҳуқуқ-тартибот соҳасидаги салбий тенденциялар кучайганига қарамай, шаҳар ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларининг раҳбарлари ташаббуссизлик билан ва тарқоқ ҳолда ҳаракат қилаётганликлари, жиноятчиликка қарши курашни ташкил этишдаги камчиликларга муросасозлик билан муносабатда бўлаётганликлари мажлисда таъкидлаб ўтилди. Уларга бўйсунувчи район бўлинмалари ҳуқуқ-тартибот қонунийлик ва одил судловни амалга ошириш соҳасида юз бераётган жараёнларни чуқур таҳлил этишни таъминламаётирлар.

Муҳокама чоғида прокуратура, милиция ва судларнинг ҳаракати самараси камлигидан шаҳар меҳнаткашлари асосли равишда норози бўлаётганликлари уқтириб ўтилди. Республикада рўйхатга олинаётган ҳар тўрт жиноятдан бири Тошкент шаҳрида содир бўлмоқда. Жиноятлар сони йилдан-йилга кўпайиб бормоқда ва айниқса 1988—1989 йилларда кескин ўсди. Шу билан бир вақтда ўтган йили 11 мингдан ортиқ жиноятни содир этган шахслар аниқланмай ва жазоланмай қолди. Гражданларнинг шахсий мулкига тажовуз қилишга, зўрлик ишлатиб қилинган жиноятларга, хизмат кўрсатиш ва кооперация соҳасидаги суиистеъмолларга, чайқовчиликка, социалистик мулкни ўғирлашга, группа бўлиб жиноят қилишга қарши кураш бўшаштириб юборилди.

Прокуратура ва ички ишлар органларининг, айниқса терговь аппаратларининг, жиноий қидирув, жамоат тартибини муҳофаза қилиш, социалистик мулкни ўғирлашга қарши кураш, давлат автоинспекцияси бўлинмалари ва хизматларининг раҳбарлари, участка инспекторлари ўзаро баҳамжиҳат ҳаракат қилаётирлар, ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлашда мавжуд имкониятлардан фойдаланмаётирлар. Уларнинг куч-ғайратлари жиноий хатти-ҳаракатларнинг олдини олишга, группа бўлиб қилинган жиноят ташкилотчилари ва иштирокчиларини, социалистик мулкни талон-торож қилувчиларни ва порахўрларни фош этиш ва жавобгарликка тортишга, чайқовчилар, ўғрилар ва талончилар хатти-ҳаракатларига чек қўйишга қаратилмаган. Шаҳар ва район халқ судлари, адлия муассасалари фаолияти ошиб бораётган талабларга мос келмайди. Ҳуқуқий тарбия палапартиш олиб борилмоқда, энг долзарб суд мажлислари тўғрисида жамоатчилик камдан-кам хабардор қилинмоқда. Судларда жиноий ишларни кўриб чиқиш чоғида сансалорлик ва хатоларга йўл қўйилмоқда, бу эса айрим айбдор шахслар узоқ вақт давомида ҳақли жазодан четда қолишига ва етказилган зарарни тўламай юришига имкон бермоқда.

Тошкент шаҳар, район партия комитетлари, халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетлари профилактика чораларини ишлаб чиқишга расмиятчилик билан ёндашмоқдалар. Бундай чоралар районларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш планларидан ажралиб қолмоқда, ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ходимларининг иш ва турмуш шароитини яхшилаш тўғрисида чинакам жон куйдирилмаяпти.

Жиноятчиликка қарши кураш шаҳар муваққат комитети ўз ишини анча кечикиб бошлади. Республика ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари жиноятчиликка қарши курашни ташкил этишда шаҳарга ва ўз бўлинмаларига таъсирчан ёрдам бермаётирлар.

Марказий Комитет бюроси Тошкент шаҳар партия комитетининг, район партия комитетларининг, халқ депутатлари шаҳар ва район Советлари, шаҳар ва республика ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари коммунист раҳбарларининг эътиборини жиноятчилик кўпайиб боришини тўхтатишда, гражданларнинг ҳаётига, шаънига, мулкига ва давлат манфаатларига кўз олайтирган шахсларнинг муқаррар жазоланишини таъминлашда сусткашликка ортиқ йўл қўйиб бўлмаслигига қаратди. Ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларининг раҳбарлари жиноятчиликка қарши курашда туб бурилишни таъминлаш, кадрларни аттестациядан ўтказиш ва уларни янада тозалаш, шунингдек бириктилган иш участкасида тартиб ўрнатишга қодир бўлган профессионал кадрлар негизини яратиш учун шахсан жавобгар эканликлари тўғрисида огоҳлантирилдилар.

Уларга бошқа манфаатдор идоралар билан биргаликда Тошкент шаҳрида жиноятчиликка қарши кураш, ҳуқуқ-тартибот бузилишининг олдини олиш юзасидан ташкилий-техникавий, мафкуравий ва ҳуқуқий чоралар программасини шу йил 1 мартга қадар ишлаб чиқиш, Тошкент шаҳар ижроия комитети адлия бошқармаси, Акмал Икромов ва Октябрь район халқ судлари, адлия ходимлари малакасини ошириш республика курси, Акмал Икромов район ижроия комитети ички ишлар бўлими иши учун тегишли шарт-шароитни яратиш масаласини ҳал қилиш таклиф этилди.

Бюро Тошкент шаҳридаги совет, касаба союз, комсомол, ҳуқуқни муҳофаза қилиш ва хўжалик идоралари раҳбар коммунистлари зиммасига шу йилнинг биринчи ярмида меҳнат коллективлари кенгашлари билан биргаликда ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилишни таъминлашга ҳар бир корхона, муассаса, ташкилот қўшадиган аниқ улушни белгилаш ҳамда ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларига моддий, молиявий, техникавий ёрдам бериш масалаларини ҳал қилиш вазифасини юклади. Кўнгилли халқ дружиналари, ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилиш жамоатчилик пунктлари, ҳуқуқбузарликнинг олдини олиш кенгашлари, ичкиликбозликка қарши кураш комиссиялари, ўртоқлик судлари, савдо ва умумий овқатланиш корхоналари фаолияти устидан ишчи назорати комиссияларининг фаолиятини сифат жиҳатидан янгилаш вазифаси қўйилди. Бошланғич партия ташкилотларида ижтимоий фаолиятнинг ана шу соҳаларни раҳбарлар, мутахассислар, ишлаб чиқариш илғорлари орасидаги ташаббускор, принципиал коммунистларга топшириш керак.

Марказий Комитет бюроси республикада юбилей билан боғлиқ маданий тадбирлар, адабиёт ва санъат байрамлари, симпозиумлар ва конференцияларга тайёргарлик кўриш ва уларни ўтказишни тартибга солиш тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Тегишли республика комиссияси тузилиб, унга манфаатдор ташкилотлар билан биргаликда ана шу масалалар юзасидан таклифларни ишлаб чиқиш ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советига тақдим этиш топширилди.

Мажлисда республика агросаноат комплекси илғорлари қурултойини 1990 йил 16—17 март кунлари Тошкент шаҳридаги В. И. Ленин номли халқлар дўстлиги саройида ўтказишга қарор қилинди. Қурултойга тайёргарлик кўриш Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик давлат-коператив комитети зиммасига юкланди.

АГРАРЧИЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Тошкент шаҳар ишлаб чиқариш давлат-кооператив агро-саноат бирлашмасининг таъсис конференцияси бўлди.

Конференция ишида Тошкент вилоят партия комитетининг биринчи котиби С. М. Мамарасулов ва Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи котиби А. И. Фозилбеков иштирок этдилар.

Маданий меросга янгича назар

Тошкентда, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг тарих институтида ўтаётган симпозиум Ўрта Осиё ва Қозоғистон халқлари маданий меросини ўрганишга бағишланди. Тарихчи, археолог, филолог, санъатшунос олимлар докладларда, ахборотларда, мунозараларда минтақа халқларининг маданий меросини сақлаб қолиш, ўрганиш ва бойитиш муаммоларини муҳокама қилмоқдалар.

— Тарихий ва маданий меросимизга янгича назар билан қараш зарур, — дейди симпозиум қатнашчиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти Э. Юсупов. — Унинг барча саҳифаларини чуқур ва батафсил ўрганиш, шунингдек бу бойликка диннинг қўшган ҳиссасини ҳолис баҳолаш муҳимдир. Ўрта Осиё минтақаси аҳолисининг маданий меросини ўрганишда барча қардош республикалар олимларининг куч-ғайратларини бирлаштириш керак. Турли халқлар маданий ютуқлари ана шу меросда чамбарчас боғланиб кетган.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ — ИВАНОВО

ҚУВНОҚ БРИГАДА ЙЎЛГА ЧИҚАЯПТИ

Бир неча йилдирки, областимиз шаҳар ва районларидаги йигит-қизлар Ивановога бориб, ўрта ҳунар-техника билим юртларида касб ўрганиб келмоқдалар.

Яқинда Тошкент область комсомол комитети ташаббуси билан қардошлар диёрида ўқиётган ҳамюртларимизга, қолаверса, ивановолик тенгдошларига маданий хизмат кўрсатувчи қувноқ агитбригада ташкил этилди. Агитбригада сафига областимиз ҳунар-техника билим юртларида таълим олаётган 30 нафар энг аълочи, фаол йигит-қизлар танлаб олинди.

— Биз Ивановодаги ҳамюртларимиз кўнглини чоғ этиш учун катта концерт программаси тайёрладик, — дейди агитбригада раҳбари, область комсомол комитети инструктори Улуғбек Тошпўлатов. — Ўн кун давомида бешта шаҳарда бўлиб, шу программамизни намойиш этамиз. Агитбригада бугун-эрта сафарга жўнаб кетади.

З. ЖЎРАЕВА.

Озарбайжон ва Арманистондаги воқеаларга доир

Январь ойи бошларида Бокуда рўй берган воқеаларни ўз кўзи билан кўрган кишиларнинг фикрича, фавқулодда ҳолатни жорий этиш ва шунга мувофиқ чоралар кўриш ғоят зарур эди. Тўс-тўполонлар, бебошликлар икки халқ — Озарбайжон ва арманлар ўртасидаги миллий ҳалокатга айланиб кетиши мумкин эди. Бокуда ҳамда Озарбайжон ва Арманистоннинг баъзи районларида ҳарбий хизматчиларнинг бўлиши — регионда аҳволни барқарорлаштириш ва зўравонлик янада кучайишининг олдини олиш омилидир. Боку ҳарбий комендантининг хабар беришича, ўтган кеча нисбатан осойишта бўлди, қурбонлар йўқ. Боку кўрфази қамали бекор қилинди. Ҳарбий комендант қарорига биноан «Озарбайжон миллий фронти мудофаа комитети»нинг фаолияти тақиқланди.

Жамоатчилик, Озарбайжон ССР Олий Совети, партия органларининг вакиллари ҳарбий маъмурларининг таклифига биноан денгиз кемаларида бўлдилар ва ана шу кемалар гўё ҳалок бўлганларнинг жасадларини денгизга ташимоқда, деган уйдирмалар сохта эканлигига ишонч ҳосил қилдилар.

Ганжа шаҳрида қисмлар қўмондонлиги жамоатчилик вакилларининг ҳарбийлар шаҳарчасида бўлиш, солдатлар билан суҳбатлашиш имконини берди. Мазкур қисмда Озарбайжон миллатига мансуб ҳарбий хизматчилар калтакланмоқда ва ўлдирилмоқда, деган уйдирмалар ҳеч қандай асосга эга эмаслигини ўз кўзлари билан кўрдилар. Озарбайжон ССР халқ депутатлари ва маҳаллий аҳолидан бир гуруҳ кишилар Бокудаги «Сальяни казармалари»да бўлдилар ва бу ердаги аҳвол хусусида тарқалган иғвогарона миш-мишлар ҳам мутлақо ўринсиз эканлигига амин бўлдилар.

Имишли шаҳридан олинган маълумотларга кўра, экстремист унсурларнинг В. И. Ленин ҳайкалини бузиб ташлашга даъвати маҳаллий коммунистлар ва партиясизларнинг зарбасига учради. Командирлар, сиёсий ходимлар, солдатлар ва сержантлар аҳоли билан ҳамжиҳат бўлиб иш олиб бормоқдалар, митинглар ва йиғилишларда сўзга чиқмоқдалар, бу эса умумий кескинликни пасайтиришга кўмаклашмоқда. Маҳаллий аҳоли буни маъқулламоқда.

«Озарбайжонлар, — деди республиканинг рус тилида гаплашувчи аҳолисига мурожаатида Озарбайжон ССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси, республика оқсоқоллар кенгашининг аъзоси Низомий Сулаймон, — муштараклигимизга ҳамла қилишга, ўртамизда адоват туғдиришга уринаётган кимсаларни қаҳр-ғазаб билан қораламоқдалар. Бизнинг йўлимиз, мақсадимиз муштаракдир, суверен, тинч, гуллаб-яшнаётган Озарбайжон учун олиб борадиган курашимиз муштаракдир. Озарбайжон ҳамиша бизнинг умумий хонадонимиз бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади».

Арманистоннинг бир қанча аҳоли пунктларида аҳволни барқарорлаштириш мақсадида мулоқот йўлга қўйилмоқда. Ҳарбий бўлинмалар билан зиддиятлар қайд этилмади.

Бироқ ижобий силжишлар билан бир қаторда илгари ўғирланган қуролдан фойдаланиб жиноят қилиш кўпаяётганлиги кузатилмоқда. Иккита кооператив савдо дўкони портлатилди, гражданларга қуролли ҳужум қилинди. Автотранспорт воситаларини, жумладан шахсий машиналарни қароқчиларча эгаллаш ҳоллари давом этмоқда. Чунончи, 23 январь куни Арташат шаҳрида саккиз нафар бандит шу ерлик кишини калтаклаб, унинг шахсий машинасини ўғирлаб кетишган. Ереванда Улуғ Ватан уруши музейидан танк, иккита 76 миллиметрли тўп, зенит тўпи, иккита пулемёт ва иккита миномёт ўғирлаб кетилган. Арманистон ССРнинг Ехегнадзор райони ва Нахичеван АССРнинг Идьич райони чегарасида ҳар икки томондан қуролланган экстремистларнинг кўп бўлиши вазиятни яна кескинлаштирди. Отишма натижасида Арманистоннинг Арена қишлоғи аҳолисидан бир киши ҳалок бўлди.

Озарбайжонда бутун Совет—Эрон чегараси бўйлаб назорат тикланди. Чегара орқали қатнов ўтиш пунктларида қатъий белгиланган тартибда амалга оширилмоқда.

Мамлакатда барча совет халқлари вакилларининг Озарбайжон ва Арманистон диёридаги вазиятни нормаллаштиришга ўз ҳиссасини қўшишга интилиши кенгайиб бормоқда. Масалан, Ўрта Осиё ва Қозоғистондан байналмилалчи жангчилар Озарбайжон ва Арманистондаги ўзларининг собиқ полкдошларига мурожаат билан чиқдилар. Улар ўзларининг жанговар ўртоқларини иғволарга учмасликка, биродаркушлик адоватида қатнашмасликка даъват этдилар.

(ТАСС).

АҚЛ-ИДРОК ВА ИНСОНПАРВАРЛИК ҒАЛАБА ҚИЛМОҒИ КЕРАК

Ўзбекистон Журналистлар уюшмасининг правлениеси Озарбайжон ва Арманистон журналистларига мурожаатнома қабул қилди. Мурожаатномада, жумладан, бундай дейилади: Ўзбекистон журналистлари қардош республикаларнинг шаҳарлари ва қишлоқларида содир бўлаётган фожиали воқеалардан ниҳоятда қайғурмоқдалар. Миллатлараро низолар такрор-такрор аланга олаётгани, зўравонлик қилинаётгани, одам қони тўкилаётгани тўғрисидаги хабарлардан ларзага тушмоқдамиз.

Афсуски, биз бундай кулфатни гап-сўзлардангина билмаймиз, яқинда ўзимизнинг ҳам бошимизга худди шундай Фарғона фожиаси тушган эди. Биз халқни биродаркушлик урушига тортишаётганда, одамлар қалбига қаҳр-ғазаб ва нафрат уруғини сочишга уриниб, уларни бебошликка ундашаётганда халқ қанчалик азоб чекишини жуда яхши биламиз.

Қадрли ҳамкасблар! Ўз ишингизда ақл-идрокка, ота-оналаримиз бизга берган энг яхши нарсаларга, халқларимизнинг кўп асрлик тажрибаси бизга инъом этаётган донoликка амал қилишга чақирамиз. Ақл-идрок ва инсонпарварлик ёвуз кучлар устидан ғалаба қозониб, қаҳр-ғазаб ва зўравонлик ўрнини мулоҳазакорлик ва масъулият эгаллашига ишончимиз комил. Ҳозир сизга осон бўлмаётганини тушуниб турибмиз, шундай бўлса-да, ўз эҳтиросингизни жиловлаб, содир бўлаётган воқеа ва жараёнларга холисона баҳо беришингизга, ярашиш ва муросага келиш йўлларини қидиришингизга умид қиламиз.

Озарбайжон ва Арманистон журналистлари партия ва ҳукумат кескинликнинг кучайишига йўл қўймаслик, вазиятни нормаллаштириш борасида кўраётган барча чора-тадбирларни тўғри қабул қилиб, қонунсизлик ва миллатлараро нифоққа барҳам бериш, қардош республикаларда тинчлик ва тартибни қарор топтириш учун бутун кучларини сарфлайдилар, деб умид қиламиз.

ЎЗБЕКИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАР УЮШМАСИ ТОШКЕНТ ТАШКИЛОТИ VI ҲИСОБОТ-САЙЛОВ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ДЕЛЕГАТЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси Тошкент ташкилоти ҳисобот-сайлов конференцияси бугун соат 11 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг «Матбуотчи» клубида (Ленинград кўчаси, 32-уй) очилади.

Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси Тошкент ташкилоти правлениеси

Тошкент вилоят касаба уюшмалари XIV уюшмалараро конференцияси қатнашчиларининг экологик аҳвол ёмонлашаётганлиги муносабати билан регион аҳолисига

МУРОЖААТИ

БИЗ ТАБИАТГА ШУНЧАЛИК ЖАБР ҚИЛДИККИ, УНДАН ХАЙР-ЭҲСОН КУТА ОЛМАЙМИЗ

Ҳурматли ўртоқлар!

Табиатни муҳофаза қилиш қоидаларига мунтазам риоя қилинмаганлиги учун вилоятимиз ва Тошкент шаҳрида ташвишли, айрим жойларда танг экологик аҳвол таркиб топди. Саноатда камчиқим технология бўйича тайёрланаётган маҳсулот улуши жуда кам. Вилоятнинг кўпчилик шаҳарларидаги ҳавода айрим зарарли моддалар йўл қўйилиши мумкин бўлганидан бир неча баравар кўп тўпланиб қолмоқда. Кўпгина корхоналарда зарарли чиқиндиларнинг кўпчилик қисмини кўмиш учун жой йўқлиги оқибатида бундай моддалар ахлат тўкиладиган жойларга ташланмоқда Бу ҳам атроф муҳитнинг қўшимча ифлосланишига олб келаяпти. Сув тозалаш иншоотлари самарали ишламайди, ерости сувлари хавфли даражада заҳарланмоқда, оқава сувларнинг сифатли тозаланиши таъминланмаяпти. Вилоят колхоз ва совхозларида турли хил ўғитлар ва заҳарли химикатларга лоқайд муносабатда бўлиш, уларни сақлаш қоидаларининг бузилиши қишлоқ жойларда хавфли аҳволни вужудга келтирмоқда. Етиштирилаётган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг бир қисмини уларда пестицидлар, нитратлар ва бошқа заҳарли моддалар ниҳоятда кўплиги оқибатида истеъмол қилиш мумкин бўлмаяпти.

Экологик аҳволнинг ёмонлашиши юқори нафас органлари, тери, буйрак, жигар, ошқозон касалликларининг кўпайишига, аёлларда ҳомиладорликнинг оғир ўтишига, шунингдек руҳий вазиятнинг мураккаблашига олиб келди.

Экологик соғломлаштириш бўйича иш қониқарсиз олиб борилмоқда.

Агар бундан кейин ҳам шундай «иш юритсак» ўз фарзандларимиз ва набираларимизга нима ҳам қолдира олар эдик.

Биз экологик талабларга риоя қилинмаса соғлом иқтисодиёт, соғлом турмуш бўлиши мумкин эмаслигини эсга олиб, бирлашмалар, корхоналар ва хўжаликлар раҳбарларига табиатни муҳофаза қилиш тадбирларини ўз вақтида амалга ошириш, ишловчиларни экологик тарбиялаш ва ўқитишни мунтазам олиб бориш бўйича зарур чораларни амалга оширишга даъват этиб, мурожаат қиламиз.

Конференция иштирокчилари қишлоқ меҳнаткашлари, олимлар ва иқтисодчиларни ернинг ҳақиқий эгаларини қайта тиклашга, кўпчилик хўжаликлар мутахассислари ва раҳбарларининг экологик саводсизлигини тугатишга, турли минтақалар бўйича тупроқни муҳофаза қилиш системаларининг ҳар томонлама экологик ва иқтисодий асослаб берилишини таъминлашга, қишлоқ хўжалиги деҳқончилик ва чорвачилик тармоқларининг энг мақбул мутаносибини ва уларни вилоятда жойлаштириш мезонини ишлаб чиқишга даъват этадилар.

Биз халқ депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетларини, вилоятимизнинг барча халқ депутатларини Тошкент регионида табиатни муҳофаза қилишнинг узоқ муддатли бош схемасини ишлаб чиқишни тезлаштиришга, атроф муҳит сифати устидан самарали давлат бошқаруви ва назоратини таъминлашга, табиий ресурслардан оқилона фойдаланишни уюштиришга чақирамиз.

Вилоят касаба уюшмалари XIV уюшмалараро конференцияси қатнашчилари вилоят кенгашига, касаба уюшмалари вилоят комитетларига, касаба уюшмалари Марказий Комитетларининг Тошкент вилояти бўйича касаба ташкилотчиларига табиатни муҳофаза қилиш давлат комитетининг ҳудудий органлари билан биргаликда барча ишлаб турган корхоналарни, экологик хавфли объектларни, шунингдек айрим ҳудудларни экологик экспертизадан ўтказишни таъминлашни, ўзларига берилган ҳуқуқлардан тўлароқ фойдаланишни, хўжалик органларидан меҳнатнинг қулай шароитларини таъминлаш, экологик аҳволни соғломлаштириш планларининг ўз вақтида амалга оширилишини, кам чиқим ва умуман чиқимсиз технологик жараёнларни жорий этишни талаб этишни топширадилар.

Биз уруш ва меҳнат ветеранларига, талабалар ва мактаб ўқувчиларига мурожаат қилиб, уларни жонажон ўлкамиз ва табиатини муҳофаза қилиш учун курашга, унга эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлиш намунасини кўрсатишга даъват этамиз.

Биз вилоятда яшовчи ҳар бир киши табиатни сақлаш бўйича умумхалқ вазифасини ҳал қилишда ўзининг масъулиятини чуқур ҳис қилади ва унда фаол иштирок этади, деб қатъий ишонамиз.

ТИЛ ҲАҚИДАГИ ҚОНУН АМАЛГА ОШИРИЛМОҚДА

Республика Министрлар Совети ҳузурида ташкил этилган Ўзбекистон ССРнинг давлат тили тўғрисидаги қонунни амалга ошириш масаласи билан шуғулланувчи комиссиянинг 23 январда бўлиб ўтган мажлисида министрликларга, идораларга, маҳаллий Советларга, мазкур қонуннинг рўёбга чиқарилишига алоқадор бўлган барча кишиларга нисбатан талабчанликни кучайтириш вазифаси ўртага қўйилди.

Мажлисни Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси М. М. Мирқосимов олиб борди.

Савдо, Соғлиқни сақлаш министрликлари, Тошкентнинг Собир Раҳимов ва бошқа районлари ЗАГС бюролари иши тўғрисидаги ахборотлар тингланди. Давлат тилига ўтиш борасида муайян ишлар қилингани таъкидланди. Жумладан, министрликларда комиссиялар тузилди ва мазкур комиссиялар ишлаб чиққан тегишли тадбирлар амалга оширилди. Масалан, республика Савдо министрлигида ходимларни ўзбек тилини ўрганиш учун бепул ўқитиш курслари ташкил этилмоқда. Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги тармоқ олий мактаблари, билим юртлари, малака ошириш курсларини дарсликлар ва илмий-методик адабиётлар билан таъминлаш борасида бир талай тадбирлар кўрмоқда.

Шу билан бирга министрликларнинг қонунни амалга ошириш ишларида муайян камчиликлар борлиги таъкидланди. Аҳоли билан бевосита мулоқотда бўлиб ишлайдиган раҳбар ва бошқа ходимларни давлат тилига ўқитиш ишларини жадаллаштириш талаб қилинади. Министрликларда мажлислар, кенгашларнинг синхрон таржима қилинишини таъминлаш муаммоси ҳали ҳам ҳал этилгани йўқ.

ЗАГС ходимлари олдида талайгина ишлар турибди. Қўшимча штатлар, справочниклар, қоғоз, ташкилий техника ва бошқа моддий-техника ресурсларига талаб қондирилмаяпти. Гражданларнинг фамилияси, исми ва отасининг исмига тузатишлар киритиш учун ўнлаб ҳужжатларни тўплаш ва топширишга тўғри келмоқда. Шу муносабат билан Ўзбекистон ССР Адлия министрлигига ЗАГС идораларига тушунтиришлар бериш ва гражданларнинг шахсий аризаларига кўра ўз фамилияси, исми ва отасининг исмини тузатиш ишларини осонлаштириш имкониятларини кўриб чиқиш, республика давлат матбуот комитети билан биргаликда ўзбекча исм ва фамилиялар ёзилган справочник тайёрлаш вазифаси юкланди.

Комиссия мажлисида республика Давлат план комитети ва Молия министрлигининг раҳбарлари ҳам қонунни амалга ошириш учун зарур маблағлар, моддий-техника ресурслари ажратиб беришга доир чора-тадбирлар тўғрисида гапирдилар.

Ҳукумат комиссияси давлат тили тўғрисидаги қонунни амалга оширишга доир давлат программаси қандай тайёрланаётганлигини муҳокама қилди.

Мажлисда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Ў. Р. Умарбеков иштирок этди.

(ЎзТАГ).

XXV ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

● ТОШКЕНТ ноҳиясидаги «ЎзССР 50 йиллиги» колхози 2-иссиқхонаси комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи Озода Исоқова вилоят комсомол конференциясига делегат этиб сайланган. У бу ишончга ўзининг меҳнатсеварлиги, ташкилотчилиги туфайли сазовор бўлди. О. Исоқова бошлиқ бригада аъзолари эл дастурхонини сабзавот маҳсулотлари билан тўкин қилишда намуна кўрсатмоқдалар. Шунингдек, комсомоллар етакчиси ташаббуси билан «Қизлар гурунги» ва бошқа тадбирлар ҳам ўтказиб турилибди. Суратда: О. Исоқова (ўртада) бригада аъзолари билан суҳбатлашмоқда.

М. НАЗАРОВ сурати.

БУГУН XXV ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КОМСОМОЛ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЧИЛАДИ

● *Партком котиби мулоҳазалари*

ОБРЎ ОЛИШ ЎЗ ҚЎЛЛАРИДА

«Тошкент ҳақиқат»и газетасида эълон қилинган вилоят комсомол комитети ҳисобот доклади Тезисларини ўқиб, ажабландим. Қарангки, ҳисобот даврида 40 мингдан зиёд комсомол ВЛКСМ билан алоқасини узганлиги учун комсомол сафидан ўчирилибди, вилоят комсомол ташкилоти сафи 19 фоизга қисқарибди.

Тезисларда кишини афсуслантирадиган, ўйлантирадиган яна бошқа нохуш далиллар ҳам бор: уч йилда 1196 ташкилот ўз сафига бирор кишини ҳам қабул қилмабди.

Хўш, комсомол нима учун ўз обрўйини тиклайолмаяпти? Бунда биз, партия ходимларининг ҳам маълум даражада айбимиз бор. Узоқ йиллар давомида комсомол-ёшларга фақат маъмуриятчилик билан раҳбарлик қилиб келдик, тилларини «тийиб» юришни ўргатдик, ишлаб чиқаришни бошқаришга яқинлаштирмадик. Қисқаси, кампаниячилик даврида уларнинг кучи, ёрдамидан фойдаландигу, бошқа пайтларда унутиб қўйдик. Бунинг сабаблари кўп.

Бирлашмамизга директорни фақат Тошкентдан олиб келишарди. Улар табиийки, маҳаллий шароитни тушунмас, айниқса, комсомол-ёшларга бефарқ бўлардилар. Ҳатто шаҳар комсомол комитети пленумлари, конференцияларига боришга ҳам камдан-кам рухсат беришарди. «Комсомол нима каромат кўрсатяпти? Йиғилишга борганинг билан фақат бошинг оғригани қолади. Ундан кўра ишингни қил, нормангни бажар», дейишарди раҳбарлар. Бундай беписандлик комсомолнинг юрагини совутмайдими, иштиёқини сўндирмайдими?

Бирлашмамизда ҳар йили конференцияда бошқа котиб сайланарди. Сайланганлари эса комсомол-ёшларга таъсир ўтказаолмас, чунки ўзлари ҳуқуқсиз эдилар.

Комсомол комитетининг аввалги котиби хонаси ниҳоятда хароб эди. Ивирсиган, кўримсиз хонага ҳар замонда кирар, гап-сўздан қутилиш учун баъзи ҳужжатларни расмийлаштириб қўярди. Ўша кезларда партком котиблигига янгигина сайлангандим. Комсомол котибига нисбатан бундай эътиборсизликни ҳеч хазм қилолмадим: собиқ директоримизга айтдим, муносабатни ўзгартириш, ёшларга етарли шароит яратиб бериш лозим, дедим. Шу тарзда комсомол котиби хонаси таъмирланди, янги жиҳозлар олинди.

Энди очиқчасига айтиш айб эмас: маҳаллий йигит-қизларимиз негадир ўз билимлари, дунё қарашларини бойитгилари келмайди, ҳамма нарсага бефарқ қарайдилар, йиғилишларда лом-мим демайдилар. Менимча, ҳар бир хўжалик, корхона, ташкилот, муассаса, комсомол-ёшлари бирлашса, ўз ҳуқуқлари учун астойдил курашсалар, масалаларни ҳал этишга ўз таъсирларини ўтказсалар коллективлар орасида мавқелари сўзсиз тикланади.

Бирлашмамиз цех бошлиғи Х. Азимов бош директорлика сайлангач, комсомолга муносабат ўзгарди. Комсомол-ёшлар ўзларига ёш коммунист Раъно Муҳаммедовани дарға этиб сайладилар. Раҳбарларнинг эътибори, ғамхўрлиги ёшларни руҳлантириб юборди. Улар илгаригига нисбатан фаоллашиб қолдилар, ибратли ташаббусларни бошлаб бердилар.

«Қизил бурчак»да ўзига хос давра суҳбати ўтказилмоқда. Унда бирор йигит ёки қиз мамлакатимиздаги воқеалар, қайта қуриш хусусида ўз фикр-мулоҳазаларини билдиради. Шу тарзда суҳбатдошлар бир-бирларининг фикрларини тўлдириб борадилар. Бу эса ёшларнинг дунёқарашларини кенгайтириб, воқеаларга бефарқ-лоқайд бўлмасликка ўргатмоқда.

Илгари «Комсомол прожектори» рейдлари номигагина ўтарди, таъсири сезилмасди. Янги котибнинг ғайрати билан энди камчиликлар кескин танқид остига олинадиган бўлиб қолди. Ёшлар маҳсулотлар омборида шанбалик уюштириб, уни тартибга келтирдилар. Энди дам олиш зонасини қурмоқдалар.

Бирлашма маъмурияти ва партия комитети унутилиб кетган анъаналарни қайта тиклади. Ҳозир бизда ишчилар сафига қабул қилиш, меҳнат дафтарчасини топшириш каби тадбирлар тантанали равишда ўтказилмоқда.

Хуллас, ёшлар бефарқликка берилмасин, қадамларидан ўт чақнаб турсин, маъмурият олдига ўз талабларини дадил қўйсинлар, деймиз. Бундан ҳеч чўчиш керак эмас. Чунки, келажак шуларники. Ўринбосарларимизни қайта қуриш ғояларига садоқат руҳида тарбиялаш виждон бурчимиздир.

Д. МУҲАММАДЖОНОВА,
Янгийўлдаги «Лаззат» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитети котиби.

● *Шахсий фикр*

ТАЛАБ ҚИЛИШ ОСОН

«Ёшларнинг меҳнат, турмуш, дам олиш шароитлари талабга жавоб бермайди. Бизга ётоқхоналар, клуб ва стадионлар қуриб беринглар. Маошларни оширишни ҳам талаб этамиз». Сўнгги вақтларда бирор йиғилиш ёки митинг бўлмасин, шундай гапларни эшитишга тўғри келяпти. Бу талаблар тўғри. Лекин биноларни ким қуради, ойликлар қайси маблағлар ҳисобига оширилади! Бу ҳақда чуқурроқ ўйлаб кўриш ортиқчадек туюлади.

Мен ҳунар-техника билим юртини тугаллаганимдан сўнг бирлашмада тикувчи-мотористка бўлиб ишладим. Ҳозир мастерман. Коллективимиз аъзоларининг анчагинаси ёшлар. Уларнинг кўпчилиги ҳалол меҳнат қилади. Шу туфайли кейинги пайтда корхонада ижтимоий масалаларни ҳал қилишга қўшимча маблағ ажратилмоқда, ёш ишчиларнинг иш ва турмуш шароитларини яхшилаш учун кўп нарса қилинмоқда.

Аммо куч-қувватга тўла, ҳатто ўрта маълумоти бўлган минглаб йигит-қизларнинг бекиш юрганлиги мени ажаблантиради. Ахир, қайси корхона дарвозаси олдига борманг, турли ихтисосликлар бўйича ишчилар кераклиги тўғрисидаги эълонларга кўзингиз тушади. Бу мутахассисликларни эгаллаш учун қанчадан-қанча ҳунар-техника билим юртлари очиб қўйилган. Уларда ўқиш, овқатланиш бепул, стипендия тўланади. Касбларни бевосита корхоналарда тажрибали ишчиларга шогирд тушиб ҳам эгаллаш мумкин.

Эҳтимол, ҳамма гап ёшларимизнинг меҳнатга муносабатидадир. Тўғриси, турғунлик йилларида ишламай, енгил-елпи пул топиш «вабоси» тарқалди. Бу ёшларимизга ҳам юқмай қолмади. Оқибатда чайқов билан шуғулланадиганлар, ҳатто ўз танасини ҳам пулга сотадиганлар пайдо бўлди.

Комсомол ташкилотлари амалда ёшларни тарбиялаш вазифасини тўла уддалай олмадилар. Йигит-қизларнинг комсомолдан ихлослари қайтиши сабабларидан бири ҳам худди шунда деб ҳисоблайман. Ҳақиқий инсоний қадрият топтала бошлагач, ёшлар ҳам ичкиликбозликка, гиёҳвандликка берила бошладилар.

Бугун биз ана шу иллатлар илдизларини очиб ташламас эканмиз, комсомолни янгилаш, уни чинакамига ёшларнинг жанговар ташкилотига айлантириш вазифасини муваффақиятли бажара олмаймиз. Кейинги пайтда комсомол ташкилотларига мустақиллик берилаётганлигини табриклаш лозим. Масалан, биз аъзолик бадалларининг бир қисмини ўз ташкилотимиз эҳтиёжларига ишлатиш масаласини ҳал қилдик.

Қайта қуриш туфайли ёшларга эътибор ҳам кучаймоқда. Коллективимиз аъзолари менга ишонч билдириб, вилоят Совети депутатлигига номзодимни кўрсатишди.

Вилоят комсомол конференциясида йигит-қизларни тўлқинлантирадиган жуда кўп масалалар ўртага ташланиши табиий. Мен делегат тенгдошларимга аввал моддий бойликларни яратайлик, сўнг эҳтиёжларимиз ҳақида баҳслашайлик, демоқчиман. Қуруқ гап қулоққа ёқмайди, ахир.

Азиза ДУСЕМБАЕВА,
Чирчиқдаги «Ғунча» тикув ишлаб чиқариш бирлашмаси комсомол комитетининг аъзоси, мастер.

ИБРАТЛИ ТАШАББУС

БЎҚАЛИКЛАР ЁДИДА

Илҳом Абдуқодиров, Дилшод Абдуллаев, Аваз Ашрапов, Саидкарим Саидносиров... Бўқаликлар улар номини ҳар кун, ҳар соат тилга оладилар. Тўрт ўғлон байналмилал бурчини адо этиш чоғида афғон тупроғига бош қўйган эди.

Бўқалик комсомоллар қаҳрамон тенгқурлари номини абадийлаштириш мақсадида ёдгорлик қуришни бошлаган эдилар. Лекин ҳадеганда иш суръати ошавермади. Шундан сўнг улар ёдгорлик қурилишини тезлаштириш мақсадида махсус счет очдилар. Барча йигит-қизларни хайрия фондига ҳисса қўшишга даъват этдилар. Уларнинг мурожаатномаси ноҳия комсомол комитети бюро мажлисида маъқулланди ва матбуотда эълон қилинди.

Ёшлар даъвати барча коллективлар қалбига кириб борди. Ҳозирги кунда ноҳия корхоналари ва хўжаликлари коллективлари, кўпгина йигит-қизлар ёдгорлик қурилишини тезлаштириш учун очилган счетга баҳоли-қудрат ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Бу ташаббусни вилоятимиз бўйлаб кенг қўллаб-қувватласа арзийди. Чунки айрим ноҳия ва шаҳарларда Афғонистон тупроғида ҳалок бўлган ўғлонлар хотирасини абадийлаштириш йўлида ҳанузгача бирор тадбир кўрилгани йўқ. Бу ишда комсомол ташкилотлари бош-қош бўлишлари, шанбаликлар ва ҳашарлар уюштиришлари, зарур бўлса махсус счетлар очишлари зарур.

Ҳамза ЭРНАЗАРОВ,
вилоят комсомол комитети инструктори.

● *Бизнинг мулоқот*

ЧЕТ ЭЛЛИК СТУДЕНТЛАР НИГОҲИДА

Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институтида таълим олаётган чет эллик студентларнинг ётоқхонаси катта йўл четида савлат тўкиб турибди. Ҳар бир хонада кондиционер, ҳаммаёқ саранжом-саришта. Студентлар билан суҳбатимиз ўз-ўзидан бошланиб кетди. Сўнг комсомолнинг бугунги кундаги ўрни ва ролига келиб тақалди. Шу мавзудаги баҳс яна ҳам қизғин тус олди.

✦ **Бешинчи курс талабаси ПХУНСАВАТ СЭНГ АРУН [Лаос]:**

— Институт комсомол комитети, менимча, суст ишлайди. Қизиқарли тадбирлар ёки саёҳатлар уюштирилмайди. Кўпчилик дарсдан сўнг қаерга боришни, нима билан шуғулланишини билмайди. Уч кундирки, на телевизор кўра оламиз, на радио эшитамиз. Чунки чироқ йўқ.

Мен спортни севаман. Тошкент шаҳри волейбол командасига аъзо бўлганман. Бўш пайтларимда машқларга қатнайман. Лекин бу ерда мендан ташқари яна 37 нафар лаослик талаба бор. Уларнинг аксарияти бекор юришади.

✦ **Бешинчи курс талабаси ГОНСАЛЕС АДОЛЬФО [Никарагуа]:**

— Мен оилалиман. Рафиқам Фотима Сеговья аспирантурани тамомлаш арафасида. Қизчамиз Иданья эса энди саккиз ойлик бўлди. Юмушларимиз етарли. Шундай бўлсада, айрим пайтларда Фотимага ачинаман. Бирор жойга бориш, ҳордиқ чиқаришни истайди. Лекин бунинг иложи йўқ. Институт комсомол ташкилоти эса бизнинг яшаш шароитимиз билан сира қизиқмайди. Дарсдан сўнг кечгача ётоқхонада бир-биримизнинг хонамизга кириб-чиқиб, вақтимизни ўтказамиз. Никарагуада комсомоллар ҳукуматнинг энг биринчи ёрдамчиси ҳисобланади. Серғайрат, меҳнатсевар ёшлар ҳеч вақт бекор юришмайди.

✦ **Иккинчи курс талабаси КАДДАХ ХАЛЕД [Сурия]:**

— Икки йилдан буён Тошкентда яшасамда, Олой бозори, Инқилоб хиёбони, институт ҳамда ётоқхонамиздан бошқа жойни билмайман. Тўғри, комсомол ташкилоти ташаббуси билан бир неча бор яхши тадбирлар амалга оширилди. Навбатма-навбат маълум бир миллат ҳаётига бағишланган кунлар ташкил этилиб, ўша мамлакатнинг маданияти, санъати, урф-одатлари ва маросимлари билан танишдик. Лекин бу кам.

Комсомол комитети фаолиятини ижобий баҳолаб бўлмайди. Чунки кўплаб тадбирларни амалга ошириши керак бўлган бу ташкилот ўз вазифасига совуққонлик билан қарайди. Бир мисол. Ўтган йили декабрь ойининг охирларида янги йил муносабати билан институт спорт комплексида ўтказиладиган карнавалга таклифномалар тарқатилди. Лекин карнавал ўтказилмади. Ҳеч ким сабабини тушунтирмади. Бундай ҳоллар тез-тез бўлиб туради.

Талабалар ётоқхонага телефон автомат ўрнатиб беришни сўраб бир неча бор мурожаат қилишди. Лекин натижа чиқмаяпти.

Чет эллик студентларнинг гапида жон бор. Институт комсомол ташкилоти котиби Сайфулла Аҳмедов ўз ўринбосари Вали Мамадалиевга ишониб, ётоқхоналарда кам бўлади. Ёшларнинг турмуш тарзи билан қизиқмайди. Эътиборсизлик, лоқайдлик оқибатида турли хил кўнгилсизликлар келиб чиқмоқда. Комсомол ташкилоти ёшларга муносабат бўйича фаолиятини жадал қайта кўрмоғи керак.

● АНГРЕН керамика комбинатида меҳнат қилаётган ишчиларнинг аксарияти ёшлардир. Улар ўз мураббийлари ёрдамида бир неча касбнинг бошини тутмоқдалар. Суратларда: Турсунали Ниёзматов (чапдан ўнгга) ўз шогирди Нодира Шербоева билан; байналмилалчи-жангчилар Рустам Ҳолиқулов ва Зайлоб Тошматов корхонанинг илғор ишчилари ҳисобланишади.

М. НАЗАРОВ суратлари.

● *Делегатлар ҳақида ҳикоялар*

ОРЗУЛАРИ РЎЁБГА ЧИҚДИ

Солижон биз билан суҳбатлашиб ўтирибди-ю, дамбадам ўн қўли устида ялтираб турган чандиқни секинаста силаб қўяди. Уни афғон қирларида орттирган. Жангларда шу қўлидан икки марта яраланди. Совуқда ўқ теккан жойлари тортишиб оғрийди. Шунда чап қўли билан силаб-силаб бироз иситади.

— Пискентлик 185 нафар йигит хизмат бурчини Афғонистонда ўтаган, — дейди — Шулардан саккиз нафари қайтиб келмади. Уларнинг бири синфдош дўстим эди. Бошқа йигитларни ҳам яхши танирдим. Ҳаммаси довюрак, оёқларидан ўт чақнайдиган ёшлар эди. Суратларини катталаштириб қўйганман. Ноҳия тарихи музейи очилса топшираман. Ҳозирча бўш пайтларимда уларга бир-бир тикилиб, бирга хизмат қилган кунларимни эслайман.

Солижон икки йиллик жудоликдан сўнг уйига кузнинг совуқ тонгида кириб келган эди. Ўша кезларда Октябрь байрами эндигина нишонланиб, яна осуда ҳаёт бошланган эди. Солижон эшикдан кириб келиши билан уйида ростакамига байрам бўлиб кетди. Укалари, жиянлари кўксидаги Қизил Юлдуз орденига, жанговар медалларига завқ билан боқишарди. Катталар эса қучоқ очиб уни қайта-қайта бағрларига босишарди. Яраланган бўлса-да, жони омон қолганига минг карра шукур қилишарди. Чунки кетма-кет саккиз ўғлоннинг қўрғошиндан қилинган совуқ тобути келиб, пискентлик ота-оналар, ёр-биродарлар юрак олдириб қўйишган эди.

Афғон жангларида чиниққан Солижон уйда узоқ ўтиролмади. Тезда Оҳангарон дарёси каналлари бош бошқармасига ишга кириб кетди. Техник сифатида сув иншоотларининг у бошидан бу бошига неча бор қатнагани фақат ўзига маълум. Иншоот мурватларининг аниқ ишлаши устидан тинмай назорат қиларди. Меҳнатсеварлиги учун ҳам коммунистлар уни тезда ўз сафларига қабул қилишди, комсомоллар эса ўзларига дарға этиб сайлашди. Шу орада Солижон Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институтига сиртдан ўқишга кириб олди. Юмушлари яна ҳам кўпайди.

Орадан маълум вақт ўтгач ноҳия комсомол комитети ташкилотчи ва ташаббускор йигитни Пискентдаги 11-ихтисослашган ҳунар-техника билим юрти комсомол ташкилоти котиблигига тавсия этди. Бу ерда у ички уюшма ишларини намунали йўлга қўйгач, ноҳия комсомол комитети ташкилий бўлими мудирлигига таклиф этишди.

Солижон қаерда ишламасин ҳамиша ҳалок бўлган, ёшлиги жангоҳларда қолган қуролдош дўстларини ўйларди. Улар хотирасини абадийлаштириш йўлларини изларди. Ниҳоят ёшлар ташаббуси билан мотамсаро она ёдгорлигини қуриш учун маблағ тўплаш бошланди. Қисқа вақт ичида 5 минг сўм йиғилди. Ноҳия ижроия комитети унинг ёнига 10 минг сўм қўшди. Шу тариқа бинокорлик материаллари тўла жамлангач, ҳашар ишлари бошланиб кетди. Ҳозир шаҳарга кираверишдаги кичик майдончада бўй ростлаган ёдгорлик Афғонистонда ҳалок бўлган жангчилар хотирасига ноҳия комсомол-ёшлари қўли билан яратилган.

Ёдгорликнинг очилишига бағишланган маросимга катта-кичик — ҳамма йиғилди. Оналар кўзда ёш, оталар чеҳраси сўлғин. Афғон қирларида ҳалок бўлган йигитлар номи такрор ва такрор тилга олинганида Солижоннинг юраклари туз сепгандек ачишарди. Бунгача Солижонга ўхшаш комсомол фаоллари таклифи билан марҳум қуролдошлар хотирасига улар ўқиган мактабларда стендлар ташкил этилган, номларини абадийлаштириш бошланган эди. Ҳозир саккизта дружина Совети ва отряд шу мард ўғлонлар номи билан аталмоқда. Асқарали Ражабов ва Қаҳрамон Зиёев номлари кўчаларга ҳам қўйилди. Рустам Номозов туғилиб ўсган маҳалла унинг номи билан атала бошланди.

Қуролдошлар хотирасини абадийлаштириш йўлида Солижон Мирзааҳмедов ва унинг тенгдошлари олиб борган хайрли ишлардан ҳамма хабардор эди. Шу боисдан ҳам Пискент ноҳия комсомол конференциясида улар амалга оширган тадбирлар бот-бот тилга олинди. Кейин делегатлар ноҳия комсомол комитетининг биринчи котиблигига шу лавозимда ишлаб келган Ғуломали Отаев билан бирга Солижон Мирзааҳмедов номзодини ҳам кўрсатишди. Шу куни кўпчилик овоз билан Солижон ноҳия комсомол комитетининг биринчи котиби ҳамда вилоят комсомол конференцияси делегати этиб сайланди.

Бундай бўлишини у ўйламаган эди. Нима қилсин, комсомол-ёшлар иродаси бу. Энди белни яна ҳам маҳкамроқ боғлаб ишга киришиш, ноҳия комсомол-ёшлари нималарга қодир эканлигини амалда кўрсатиш лозим эди.

У аввало ёшлар обрўсини ошириш йўлларини излади. Шу мақсадда ноҳия комсомол комитети пленумида меҳнатда ва жамоат ишларида ўзини кўрсатаётган ёш ишчилар, пахтакорлар, чорвадорлар номзодини жумҳурият халқ депутатлигига, маҳаллий Совет депутатлигига кўрсатишни таклиф этди. Пленум қатнашчилари бир овоздан каноп фабрикаси йигирувчиси Дилфуза Набиева номзодини Ўзбекистон ССР халқ депутатлигига, Свердлов номли колхоз комсомол-ёшлар бригадаси бошлиғи Ҳамида Мўминовани ва «Гулистон» колхози биолабораторияси ходими Сожида Ҳайдарова номзодини вилоят Совети депутатлигига кўрсатдилар. Шу куни комсомол аъзоларидан яна тўрт киши ноҳия, 12 киши эса шаҳар Советли депутатлигига номзод бўлди. Ҳозир улар меҳнаткашлар билан учрашиб, ўз ҳаракат дастурларини баён этмоқдалар.

Дилфуза Набиева билан бўлган учрашувларда Солижоннинг ўзи ҳам сўз олиб ишчи касби шарафи ҳақида гапирди.

— Дилфуза ҳалол меҳнати туфайли қадр-қиммат топаяпти, — деди у. — Илғор комсомол қиз намунасида биз ишчилар синфининг янги авлодини тарбиялаяпмиз. Ёшлар уни бежиз халқ депутатлигига номзод этиб кўрсатишмаган. Дилфуза йигит-қизларнинг ташвиш ва муаммоларини ҳаммадан кўра яхшироқ билади, бу муаммоларни катта davраларга дадил олиб чиқади. Ишчилар синфи вакили бор гапни ошкора айтишдан чўчимайди. Шунинг учун ҳам барчани Дилфуза учун овоз беришга даъват этаман.

Бошқа номзодлар билан бўлаётган учрашувларда ҳам одамлар ёшларга катта ишонч билдириб гапирмоқдалар. Ноҳия комсомоллари бу ишончга амалий иш билан жавоб беришга интилмоқдалар.

Ж. НОСИРОВ,
Пискент ноҳияси.

● *Муҳокама учун мавзу*

ПАРВОЗГА ҚАНОТИМИЗ ЙЎҚ

Ўтган йили вилоят хўжаликлари дала шийпонларининг кўриги ўтказилди. Унда биз ҳам қатнашиб, охирги ўринлардан бирини олдик. Биринчи ўрин қўшни С. Сегизбоев номли совхозга берилди. Бизга алам қилди. Ёнма-ён яшаб, бир хил шароитда меҳнат қилсак-у, лекин ҳар соҳада бу хўжаликдан орқада қолаверсак, С. Сегизбоев номли совхозда қурилаётган мактаблар, уй-жойлар, маданий-маиший объектларга қараб кишининг ҳаваси келади. Қайта қуриш шу хўжаликда ростакамига қулоч ёймоқда десак, янглишмаймиз. Бунда албатта, совхоз маъмурияти, партия, касаба уюшма ташкилотларининг роли каттадир.

Бизда эса бунинг аксини кўрасиз. Совхозимизда 7 та комсомол ёшлар бригадаси бор, лекин уларнинг бирортасида ҳам дала шийпони йўқ. Ёшлар иш орасида бир зумгина қаерда ҳордиқ чиқаришни билишмайди. Балки шийпон қурилишига маблағ йўқдир деб ўйларсиз? Маблағ бор. Ўтган йилнинг ўзида совхоз 5 миллион сўм атрофида даромад қилди. Бунда ёшларнинг ҳам ҳиссаси катта бўлди. Ахир совхоз комсомол ташкилоти ҳисобида 555 нафар йигит-қиз бор. Улар халқ хўжалигининг турли тармоқларида тер тўкиб меҳнат қилмоқдалар, коллектив бойлигига бойлик қўшмоқдалар. Лекин ишлаб топилган маблағнинг бир сўмига ҳам эга эмасмиз. Ундан ҳаддимиз сиғиб фойдалана олмаймиз. Совхоз раҳбарларидан нимани сўрасак, фақат йўқ деган жавобни оламиз. Гўё ёшлар бу ерда ўгайдек.

Неча йиллардан бери ёшлар учун маданий марказ бўлишини орзу қиламиз. Агар шундай марказ бўлса, ишдан сўнг бир пиёла чой устида суҳбатлар ўтказиш, учрашувлар, дискотекалар уюштириш имкони бўларди. Ёзда бундай тадбирларни совхоз боғида ўтказаяпмиз. Энди бу имкониятдан ҳам маҳрум бўладиганга ўхшаймиз. Чунки теплица қурилиши баҳонаси билан боғдаги дарахтлар бир четдан қўпорилаяпти. Ахир боғ йўқолса, совхоз марказининг экологиясига жиддий зарар етиши ҳаммага маълум-ку. Пахта заводидан чиқаётган чанг-тўзон ҳеч қандай тўсиқсиз тўппа-тўғри марказдаги боғча ва мактабларга, хонадонлар ва кўчаларга қўнаверади. Хотин-қизлар кенгаши билан бир бўлиб, совхоз раҳбарларига ўз эътирозимизни билдирдик. Лекин эътироз инобатга олинмаяпти.

Совхозда мустақил бир ишни ҳал этиш жуда ҳам қийин. Албатта, директорнинг розилиги керак. Биз 5-бўлим учун кичикроқ бўлсада, клуб кераклиги ҳақида ҳар мажлисда гапирар эдик. Лекин раҳбарлар ёшларнинг таклифини эътиборсиз қолдиравеpишди. Охири бўлим меҳнаткашлари ёппасига норозилик билан чиқдилар. Шундан кейингина совхоз раҳбарлари ғалаён бўлишидан қўрқиб, клуб қурилишига розилик бердилар. Пишиб етилган бундай масалаларни тўполон-жанжалсиз ҳал этиш мумкин-ку. Албатта, вазиятни оғирлаштириш, мен-сенга бориш, ўзаро адоват туғдириш шартми?

Шу ўринда совхоз партия ташкилотига баъзи эътирозларимизни билдирмоқчимиз. Ёшлар ташаббусини энг олдин партия комитети қўллаб-қувватлаши, комсомол ташкилоти фаолиятини маълум мақсадга йўналтириб туриши керак. Амалда эса бундай бўлмаяпти. Партком котиби Аҳмад Қурбонов совхоз директори Омон Ковтушовнинг чизган чизиғидан чиқмайди.

Котибга КПСС Программасидаги ушбу сатрларга бир кўз ташлаб қўйишни маслаҳат берардик: «Партия ёшларнинг ижтимоий муаммоларига эътиборни анча кучайтириш ва аввало йигит-қизларнинг меҳнат ва турмуш, ўқиш ва маданият, профессионал ва хизмат даражасини ўстириш, бўш вақтдан оқилона фойдаланиш соҳасидаги ижтимоий аҳамиятли қизиқишлари ва талаб-эҳтиёжларини рағбатлантириш ҳамда уни тўлароқ қондириш зарур деб ҳисоблайди». Қандай яхши сўзлар. Қани энди шу вазифаларнинг лоақал учдан бир қисми бизда бажарилаётган бўлса. Йўқ, бажарилмаяпти. Программада қўйилган вазифалар гўё совхоз партия комитетига алоқаси йўқдек.

Мустақил ҳаракат қилишга эса ҳеч қандай ҳуқуқимиз, парвоз этайлик десак қанотимиз йўқ. Моддий жиҳатдан ҳам, маънавий жиҳатдан ҳам комсомол ташкилотининг ҳуқуқлари чегаралаб қўйилган. Бадиий ҳаваскорлар учун оддийгина доира ёки ноғора сотиб ололмаймиз. Спорт залимиз бўм-бўш. Бирорта ҳам жиҳоз йўқ. Дам олиш тўғрисида гапирмаса ҳам бўлади. Илгари Сирдарё соҳилида ўз дам олиш зонамиз бўларди. Жазирама кунларда шу ерда дам олиб ҳордиқ чиқарардик. Эндиликда у Тошкентдаги асбобсозлик заводи ихтиёрига ўтиб кетган. Совхозда меҳнат қилаётган 1800 киши дам олиш зонасиз қолди.

Ижтимоий ҳаётда ҳам ўзгаришлар сезилмаяпти. Хонадонлар табиий газга муҳтож. Четроқдаги бўлимларнинг аҳолиси ичимлик сувга зор. Телефон умуман ишламайди. «Тез ёрдам» зарур бўлса машина кира қилиб марказга бориб келиш керак. Шунга ўхшаш муаммолар тиқилиб ётибди. Улар ҳақида партком котиби ҳам, касаба уюшма раиси ҳам ўйламайди. Партком мажлисларида коммунист О. Кошутовнинг ҳисоботини тинглаш ва амалий чоралар кўриш мумкин эмасми?! Албатта, мумкин. Бунинг учун партком котиби ўзида дадиллик ва мустақилликни сезиши керак, холос.

Ёшларимиз билан гаплашсангиз, ҳасратларидан чанг чиқади. Айниқса автопаркда қора мойга ботиб ишлаётган ёшларга ачинамиз. Уларнинг ўртача маоши аранг 70 сўмга айланади. Бунинг устига трактор ёки машина учун зарур бўлган эҳтиёт қисмларини ёнларидан пул сарфлаб топиб келишга мажбурдирлар. Одат бўйича ишга янги келган ёшларга шалағи чиқиб кетган машина ёки тракторни беришади. Ўзинг бир амаллаб ремонт қилиб ол дейишади. Ёрдам эса йўқ. Эскини олсанг эсинг кетар деганларидек, ишдан чиққан техникани оёққа турғазгунча йигитларнинг она сутлари оғизларига келади. Шунинг учун ҳам ёшлар ўртасида қўнимсизлик катта.

Шунга ўхшаш камчиликлар қайта қуриш даврида бўлаётганлигига киши ажабланади. Комсомол-ёшлар мавжуд муаммоларни бартараф этиш юзасидан дирекцияга ҳам, партия, касаба уюшма комитетларига ҳам таклифлар билан чиқишмоқда. Лекин комсомолни ҳеч ким тан олгиси келмаяпти. Бундай эътиборсизлик ёшларни ҳам лоқайдлик ботқоғига ботириб юбориши мумкин. Биз шундан қўрқаяпмиз. Вилоят комсомол конференциясида хўжаликлар, партия комитетлари, касаба уюшма ташкилотлари раҳбарларининг ёшларга муносабати, комсомолнинг мустақиллигини таъминлаш, ҳуқуқ ва имкониятларини кенгайтириш хусусида жиддий мунозаралар бўлишини истардик.

Аҳмаджон АБДУРАҲИМОВ,
«Оққўрғон» совхози комсомол комитетининг котиби.

Исмоил МАСАЛИЕВ,
совхоз комсомол комитети бюросининг аъзоси.

МАТБУОТ ВА ҲАЁТ

ЎЗБЕКИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАР УЮШМАСИ ТОШКЕНТ ТАШКИЛОТИ ҲИСОБОТ-САЙЛОВ КОНФЕРЕНЦИЯСИГА

ПАРТИЯНИНГ ХАЛҚ БИЛАН МУЛОҚОТИ ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ЁРДАМИДА ҲАМ КУЧАЙТИРИЛМОҚДА. ОШКОРАЛИК, ТАНҚИД ВА ЎЗ-ЎЗИНИ ТАНҚИД, ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИ БИЛАН РЕДАКЦИЯЛАР ЎРТАСИДАГИ ЎЗАРО ИШОНЧ ВА МАСЪУЛИЯТГА, ҲУРМАТ-ЭҲТИРОМГА АСОСЛАНГАН МУНОСАБАТЛАР МАВЖУД МУАММОЛАРНИ ҲАЛ ЭТИШНИНГ АМАЛИЙ ЙЎЛЛАРИНИ ҚИДИРИШГА ЁРДАМ БЕРИШИ КЕРАК.

(Ўзбекистон Компартиясининг сайловолди ҳаракат дастуридан).

МУҲАРРИР МИНБАРИ

Миллатлараро муносабатлар: У ҚАНДАЙ ЁРИТИЛМОҚДА?

ОРЖОНИКИДЗЕ ноҳиясида 40 дан ортиқ миллат вакиллари яшаб меҳнат қилмоқдалар. Уларнинг меҳнати ва ҳаёти газетамизда изчил ёритиб борилмоқда.

Байналмилал тарбия ва миллатлараро муносабат муаммоларига ноҳия журналистлари жиддий эътибор бераётганликлари табиий. Кейинги пайтларда мамлакатимизнинг гоҳ у, гоҳ бу жойида миллатлараро негизда рўй бераётган қалтис воқеалар миллий қадриятларимизни, дўстлик деб аталмиш муқаддас туйғуни асраб-авайлашни тақозо этмоқда. Шунинг учун ҳам биз қайта қуриш, янгиланиш шароитида мақсадлар муштараклиги, халқларимиз ҳамкорлиги, жипслиги миллатлараро негиздаги муаммолар ечимини топишнинг муҳим омилларидан бири деб ҳисоблаймиз.

КПСС Марказий Комитетининг миллатлараро муносабатларга бағишланган Пленуми олдидан ҳамда партиянинг шу масала юзасидан ҳаракат дастури эълон қилингандан сўнг газетада турли касб эгалари, партия ва совет ходимлари, ветеранларнинг қатор материаллари эълон қилинди. Уларда шу кундаги энг долзарб муаммолар, дўстлик ва қардошлик алоқаларини янада мустаҳкамлаш, тил, урф-одат, миллий анъана ва маросимлар масалалари ўз аксини топди.

Оржоникидзе ноҳияси билан қўшни Қозоғистон ССР Сайрам ноҳияси ўртасида дўстлик алоқалари ўрнатилганлиги ва ҳар икки қардош халқлар ўртасида ўзаро иқтисодий, маданий алоқалар тобора ривожланиб бораётганлигида ҳам газетанинг алоҳида роли борлигини таъкидлаб ўтишни истардим. Сайрам ноҳиясида чоп этиладиган газеталар билан «Коммунизм тонги» газетасининг қўшма сони чиқарилиши ва тез-тез саҳифалар алмашиб турилиши ҳар икки ноҳия ҳаёти билан яқиндан танишиш имконини яратди. Шу билан бирга илғор тажрибаларни ўрганиш ва оммалаштиришда ҳам бу усул қўл келмоқда.

Кейинги воқеалар журналистлардан байналмилал тарбияга эътиборни бир зум ҳам бўшаштирмасликни талаб этади. Шу жиҳатдан редакция ходимлари бу мавзуни ёритишда публицистика жанрининг имкониятларидан кенг фойдаланишга интилмоқдалар. «Қардошлик қонуни билан», «Биз — байналмилалчилармиз», «Жамият, тил, муносабат», «СССР умумий уйимиз» каби рубрикалар остида лавҳа, репортаж, муаммоли материаллар, суратли лавҳалар бериб борилмоқда. «Қудратимиз — дўстликда», «Дўст билан обод уйинг», «Дўстлик, ҳамжиҳатлик — турмуш тарзимиз» каби саҳифа материаллари газетхонларимизга айниқса манзур бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг миллий муносабатларга бағишланган Пленуми олдидан уюштирилган давра суҳбати ҳам кўпчиликнинг ёдида қолди. Унда иштирок этган «Қибрай» совхоз-заводи касаба уюшма комитетининг раиси С. Ислямов, ноҳия партия комитети мафкура бўлими мудири муовини А. Абдазов, Давлат хавфсизлик комитети ноҳия бўлимининг бошлиғи Р. Муҳиддинов, байналмилал маданий марказ раиси О. Искандаров, маҳалла комитети раислари, партия, совет, комсомол, халқ маорифи ходимлари КПСС ҳаракат дастурида баён қилинган фикрлар хусусида ўз мулоҳазаларини билдирдилар ва шу соҳада амалга оширилиши лозим бўлган вазифаларга тўхталиб ўтдилар.

Газета — байналмилал тарбия, миллий муносабатлар, тил масалаларини ёритишда кампаниячиликдан, дабдабабозликдан қутилишга ҳаракат қилмоқда. Материалларда асосан кўпчиликни ўйлантираётган, ташвишлантираётган долзарб масалалар кўтарилмоқда. Ильич номли паррандачилик ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари А. Ризаметовнинг «Газетхон таклиф қилади» рубрикаси остида «Дўстлик маркази керак» мақоласини эълон қилдик. Унда муаллиф миллатлараро муносабатларни такомиллаштириб боришга хизмат қилувчи, тил, анъана ва маросимларни тарғиб этувчи, дўстлик фестиваллари, ашула ва рақс байрамларини ўтказиб турувчи байналмилал маданий марказ тузиш вақти келганлиги масаласи ўртага ташланган эди. Бу таклиф кенг газетхонларда қизиқиш уйғотди. Редакция А. Ризаметовнинг таклифини қўллаб-қувватловчи 50 га яқин хат олди. Уларнинг айримлари газета саҳифаларида эълон қилинди. Шу тариқа «Қизил Ўзбекистон» колхози маданият саройи қошида олти секциядан иборат «Биродарлик» байналмилал маданий марказ юзага келди ва у бугунги кунда қизғин фаолият кўрсатмоқда.

Социал-иқтисодий вазифаларни ҳал этиш миллий муносабатларни маромга солишда энг муҳим омил эканлиги ҳеч кимга сир эмас. Газетада уй-жой, ер тақсимоти, боғча, мактаб, медицина муассасалари қурилиши муаммоларига ҳам кенг ўрин берилмоқда. Ер тақсимотини «Коммунизм тонги» ўз назорати остига олганлиги ижобий самаралар бермоқда.

Лекин партия ташкилотларининг миллий муносабатларни такомиллаштириш соҳасидаги фаолияти, тўпланган тажрибалари, ютуқ ва камчиликлари ҳақида, мактабларда байналмилал тарбиянинг таъсирчан усул ва услублари ҳақида жиддий материаллар бера олмаяпмиз. Ўта нозик ва бугунги кунда ниҳоятда долзарб бўлиб турган бу масала газетамизнинг доимий мавзуси бўлиб қолиши керак.

А. ФОЗИЛОВ,
«Коммунизм тонги» газетасининг муҳаррири.

ТАКЛИФ

ЭШИТГАНДАН КЎРГАН ЯХШИ

Халқимизда эшитгандан кўрган яхши деган нақл бор. Дарҳақиқат миллий урф-одатлар ҳақида минг марта гапиргандан кўра бир марта намойиш этилса одамларга кучлироқ таъсир этар экан. Кунларнинг бирида телевизор экранида чуст дўппи кийган, мўйлаби ўзига ярашган диктор йигит пайдо бўлди. У Алишер Бадалов эди. Йигит кўзимизга жуда ҳам чиройли кўринди. Қани энди бошқа диктор аёллар ҳам миллий кийимда бир-бир кўринишса. Ҳар ҳолда хонатлас кийган қизлар киши кўзига жозибалироқ кўринади.

Алишер Бадалов дўппи кийиб экранда кўрингандан сўнг қишлоғимиз ёшлари ўртасида миллий кийимлар кийиш расм бўлди. Одамлар тўйларга, маъракаларга дўппи кийиб борадиган бўлишди. Ахир бунинг нимаси ёмон. Буни мен миллий урф-одатларга ҳурмат деб биламан.

Шу ўринда бир қатор кўрсатувларни халққа яқинлаштириш керак деб ҳисоблайман. Ҳадеб европача музика ва рақсларни кўрсатавермай, миллий санъатимиз намуналарини ҳам халқ ўртасида кенг тарғиб этишни ўйлаш керак. Миллий музика инсон қалбидаги энг нозик ҳис-туйғуларни уйғотади, кишида ўз миллатига муҳаббат туйғуларини шакллантиради. Журналистлар кўрсатув ва эшиттиришлар тайёрлаганларида уларнинг тарбиявий аҳамиятини оширишустида алоҳида ўйлаб кўришлари лозим.

К. МУСУРМОНОВ,
пенсионер.
Оҳангарон ноҳияси.

ЖУРНАЛИСТ МУЛОҲАЗАЛАРИ

ИШЧИЛАР БИЛАН БАМАСЛАҲАТ

Газета мавқеини нима белгилайди? Ҳозирги мураккаб шароитда газетхонларнинг эътиборидан, назарларидан қолмаслик учун қандай ишлаш керак? Аминманки, ана шу саволлар катта-кичик барча ижодий коллективларни ўйлантиради, янгича ишлаш, одамлар дилидагини топиш, муаммоларни излашга мажбур қилади. Газеталарга эркинлик, ўз фикр-мулоҳазаларини дадил айтиш имконияти берилган пайтда ёниб-жўшиб ишламаслик — гуноҳ.

Тўқимачилик комбинати кўпнусхали газетаси ходимлари ҳам кўрсатма-буйруқлардан қутилишди. Энди илгаригидек бирор мақола ёзиш учун маъмуриятдан рухсат сўрамаймиз, қалтисроқ гап айтиб қўйиб, партқомдан чўчиб турмаймиз. Табиийки, бундай эркинлик ижодий ишлашга руҳлантирмоқда.

Биз биринчи навбатда янгича ишлаш усулларини газета орқали кенг тарғиб қилишга эътибор бермоқдамиз. Масалан, ўтган йилнинг ноябрь ойида газетамизда «Ижарадорлар» сарлавҳали мақола босилди. Унда ижара усулида ишлашнинг афзалликлари мисоллар ёрдамида кўрсатиб берилди.

Илгари ип фабрикасида планлар бажарилмай қолса, цехларнинг бошлиқлари юз хил баҳона билан қутилиб кетишарди. Эндичи? Баҳона, сабабларга ўрин қолмади. Чунки, моддий манфаатдор бўлишни хоҳласанг, дангасалик қилма, деган қоида жорий этилган. Ижарага ўтган цехнинг ишчиси бир кунда 27 сўм иш ҳақи ишлабди. Демак, эртага у бугунгидан ҳам баракалироқ ишлашга, кўпроқ иш ҳақи олишга интилади. Цехда план бажарилиши хавф остида қолса ишчилар дам олиш кунлари ҳам ишлайдилар.

Лекин, янгича тартибга идора ходимларининг айримлари қарши турмоқдалар. Уларнинг хавотирланишлари бежиз эмас: барча цехлар ижарага ўтса, маъмурият аппарати қисқаради. Чунки, цехларга битта иқтисодчи, битта бухгалтер кифоя. Улар ижарадор билан баҳамжиҳат ишлайверадилар. Ишчиларнинг бир кунлик иш самараси ўша куннинг ўзида ҳисоб-китоб қилинади.

Газета мақоласи комбинат раҳбарларининг ишчилар билан бўлган учрашувида муҳокама қилинди. Бош директор мақоладаги фикр-мулоҳазаларни маъқуллаб, ишчиларни янгича ишлашга ўтишга даъват этди.

Редакциямиз хайрли ишни давом эттириб, кўпгина мақолалар эълон қилди. Масалан, редакция ходими И. Шокиров ип фабрикаси бош ижарадори Ж. Есауллина билан суҳбатлашди. У ижарага ўтишдаги қийинчиликлар хусусида ўз фикрларини айтди. Хўш, ижарага нималар халақит бермоқда? Бу саволга ижарадор ишчиларимиз ҳали янги усулга ўтишга тўлиқ тайёр эмаслар, ҳали унинг афзалликларини тушиниб етганлари йўқ, деб жавоб берди.

Пардозлаш фабрикаси мастери А. Дадахўжаев «Ижарага ўтиш олдидан» сарлавҳали мақоласида буйруқбозларни эмас, янгича фикр юритадиган, ижара моҳиятини тушиниб етадиган ишчиларни кўпайтириш керак, деди.

Афсуски, фақат бизда эмас, балки, жумҳуриятимиз корхоналарида маҳаллий илғор ишчилар етишмайди. Бу камчиликни баландпарвоз гаплар билан эмас, моддий манфаатдорликни кучайтириш, эскирган техника воситаларини янгиларига алмаштириш йўли билан тугатиш мумкин. Биз газетамиз саҳифаларида ишчиларга ана шу масалани тушинтиришга, уларни ижарага ўтиб ишлашга даъват этамиз.

Хуллас, кўпнусхали газетамиз фақат номигагина чиқиб тургани йўқ: ижодий коллективимиз ҳаётдан орқада қолмаслик учун қайта қуришдаги муаммоларни илғаб олиб, кенг қамровли мақолалар ёритишга интилмоқда. Ишчилар газетамизнинг ҳар бир сонини қизиқиб кутадиган бўлиб қолишди. Чунки, ҳар бир сонда турли муаммоларни кўтариб чиқамиз, ишчиларда ўзаро мунозара, янгича фикрлашга қизиқиш уйғотамиз.

Н. ТУРСУНОВ,
«Тўқимачилар овози» кўпнусхали газетаси муҳаррири.

ТОШКЕНТ ХАҚИҚАТИГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«Сурат-айбномалар қани?»

1990 ЙИЛ 5 ЯНВАРЬ

Юқоридаги сарлавҳа остида эълон қилинган хабарда Ўрта Чирчиқ ноҳия «Машъал» газетаси саҳифаларида сурат-айбномалар камайиб бораётганлиги, газетанинг босиш сифати талабга жавоб бермаётганлиги танқид қилинган эди.

— Хабарда баён этилган танқидий фикрлар асосан тўғри, — деб ёзади газета муҳаррири М. Хўжаева. — Газетани чоп этиш технологияси такомиллашмаганлиги учун ҳам суратлар хира чиқяпти. Гарчи газета икки йилдан бери «Доминант» машинасида офсет усулида чоп этилаётган бўлса-да, материаллар эски усулда терилмоқда. Суратларга ишлов беришда техника базаси ожизлик қилаяпти.

Биз танқидий хабарни редакция ходимлари иштирокида муҳокама этиб, бундан буён газета мундарижасини бойитиш ва полиграфик ижросини такомиллаштириш юзасидан зарур чораларни белгиладик.

18 ФЕВРАЛЬ — ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ДЕПУТАТЛИГИ ВА МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРИ ДЕПУТАТЛИГИГА САЙЛОВЛАР КУНИ

Тошкент вилоятидан халқ депутатлари вилоят Совети депутатлари сайловини ўтказувчи мавзе сайлов комиссияларининг

АХБОРОТИ

ТОШКЕНТ вилоятидан Ўзбекистон ССР халқ депутатлари сайловини ўтказувчи сайлов комиссиясининг ахборот беришича, «Ўзбекистон ССР халқ депутатлари сайлови тўғрисида»ги Ўзбекистон ССР Қонунининг 33-моддасига мувофиқ Ўзбекистон ССР халқ депутатлигига яна бир кишининг номзоди рўйхатга олинди:

113-Келес сайлов мавзесидан

Сайдазимов Баҳодир — 1946 йилда туғилган, КПСС аъзоси, Навоий номли колхоз бригадаси бошлиғи, Тошкент ноҳиясида яшайди.

* * *

«Ўзбекистон ССР халқ депутатлари маҳаллий Советлари депутатлари сайлови тўғрисида»ги Ўзбекистон ССР Қонунининг 34-моддасига мувофиқ қуйидагилар халқ депутатлари вилоят Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олиндилар.

196-Ўзбекистон сайлов мавзесидан

Сатторов Соибжон — 1938 йилда туғилган, КПСС аъзоси, «Чиноз» наслчилик совхоз-техникумининг директори, Чиноз ноҳиясида яшайди.

Эргашев Тошпўлат — 1939 йилда туғилган, КПСС аъзоси, Чиноз район халқ таълими бўлимининг мудири. Чиноз шаҳрида яшайди.

2-Октябрь Сайлов мавзесидан

Салбиев Эдуард Хазметович — 1941 йилда туғилган, КПСС аъзоси. Ўзбекистон ихтисослаштирилган ремонт-қурилиш бошқармаси бошлиғи, Олмалиқ шаҳрида яшайди.

Умурзоқов Алишер Мамазуннунович — 1961 йилда туғилган, партиясиз, Олмалиқ гилам фабрикаси технологик асбоб-ускуналарни созловчи слесари, Олмалиқ шаҳрида яшайди.

Давоми. Боши газетанинг ўтган сонларида.

5-Комсомол сайлов мавзесидан

Аметов Шевкет Закирович — 1955 йилда туғилган, КПСС аъзоси, 80-автокорхона ҳайдовчиси, Олмалиқ шаҳрида яшайди.

Дмитриева Наталья Николаевна— 1946 йилда туғилган, партиясиз, «Средазнипроцветмет»нинг умумий масалалар бўйича директор ўринбосари. Олмалиқ шаҳрида яшайди.

Сивакова Валентина Ивановна — 1948 йилда туғилган, КПСС аъзоси, тикувчилик фабрикаси кадрлар бўлими бошлиғи, Олмалиқ шаҳрида яшайди.

26-Хонобод сайлов мавзесидан

Аҳмедова Карима Абдурашидовна — 1957 йилда туғилган, партиясиз, 1-ўрта мактабнинг тарих ўқитувчиси, Оҳангарон шаҳрида яшайди.

Турсунхўжаев Саидқосим Садирович — 1963 йилда туғилган, КПСС аъзоси, Оҳангарон ноҳия комсомол комитетининг биринчи секретари, Оҳангарон шаҳрида яшайди.

27-Завод сайлов мавзесидан

Гомонов Юрий Алексеевич — 1960 йилда туғилган, партиясиз, ҳаво ва сув ресурсларини муҳофаза қилиш давлат инспектори, Оҳангарон шаҳрида яшайди.

Усмонов Рустам Усмонович —1951 йилда туғилган, КПСС аъзоси, хўжалик ҳисобидаги қурилиш-монтаж участкаси бетончиси, Оҳангарон шаҳрида яшайди.

28-Қурилиш сайлов мавзесидан

Мамишев Иван Иванович — 1943 йилда туғилган, КПСС аъзоси, «Оҳангаранцемент» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош инженери, Оҳангарон шаҳрида яшайди.

Мусаев Шавкат Тожиевич — 1947 йилда туғилган, партиясиз, «Сантехлит» заводи директори вазифасини бажарувчи, Оҳангарон шаҳрида яшайди.

29-Индустрия сайлов мавзесидан

Беленко Виктор Пётрович — 1947 йилда туғилган, партиясиз, автомобиль-темир-йўл транспорти корхонаси ҳайдовчиси, Бекобод шаҳрида яшайди.

30-Цемент комбинати сайлов мавзесидан

Раҳмонов Азимжон — 1953 йилда туғилган, КПСС аъзоси, 16-автокорхона директори, Бекобод ноҳиясидаги Зафар қўрғонида яшайди.

Алиқулова Марҳабо Неъматиллаевна — 1963 йилда туғилган, ВЛКСМ аъзоси, 9-ўрта мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси. Бекобод шаҳрида яшайди.

76-Телов сайлов мавзесидан

Болашов Соғлом Болашевич — 1946 йилда туғилган, КПСС аъзоси, Ворошилов номли совхоз директори, Оҳангарон ноҳиясида яшайди.

Абдурасулов Нурали Турсунқулович — 1955 йилда туғилган, КПСС аъзоси, Оҳангарон ноҳиясининг «Оҳангарон» газетаси муҳаррири ўринбосари, Оҳангарон шаҳрида яшайди.

110-Герцен сайлов мавзесидан

Мадаминов Нуриддин Маъдиевич — 1942 йилда туғилган, КПСС аъзоси, Ғалаба ноҳия партия комитетининг биринчи секретари, Ғалаба ноҳиясида яшайди.

Мединовский Анатолий Анатольевич — 1947 йилда туғилган, КПСС аъзоси, тажриба-механика заводининг бош инженери, Ғалаба ноҳиясида яшайди.

117-Иттифоқ сайлов мавзесидан

Муҳиддинов Жамолиддин Салоҳович — 1948 йилда туғилган, КПСС аъзоси, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхози директори, Калинин ноҳиясида яшайди.

118-Назарбек сайлов мавзесидан

Заҳриддинов Нуриддин — 1935 йилда туғилган, КПСС аъзоси, ПЭТХВ трести бошқарувчиси, Тошкент шаҳрида яшайди.

119-Калинин сайлов мавзесидан

Липатов Александр Иванович — 1947 йилда туғилган, КПСС аъзоси, Тошкент вилоят судининг раиси, Тошкент шаҳрида яшайди.

Азимов Дамир Ҳамидович — 1941 йилда туғилган, партиясиз, комплекс геология-қидирув экспедициясининг Тошкент атрофи партиясига қарашли участка бошлиғи, Калинин ноҳиясида яшайди.

120-Қатортол сайлов мавзесидан

Алиханов Баҳодир Тожихонович — 1958 йилда туғилган, партиясиз, Калинин ноҳияси марказий шифохонасининг касаба уюшмаси комитети раиси, Калинин ноҳиясида яшайди.

Сайфуддинов Баҳриддин Зиёвиддинович — 1946 йилда туғилган, КПСС аъзоси, «Партия XX съезди» колхозининг бригада бошлиғи, Калинин ноҳиясида яшайди.

126-Ўртаовул сайлов мавзесидан

Сорокин Борис Алексеевич — 1937 йилда туғилган, КПСС аъзоси, ГОСНИТИ Ўрта Осиё заводи директори, Тошкент шаҳрида яшайди.

127-Свердлов сайлов мавзесидан

Абдувалиев Мирзараҳим Мирзаевич — 1953 йилда туғилган, партиясиз, Свердлов номли колхоз зоотехниги, Калинин ноҳиясида яшайди.

Банников Александр Иванович — 1950 йилда туғилган, КПСС аъзоси, УЯ 64/1 муассасаси бошлиғи, Тошкент шаҳрида яшайди.

Тўлаганова Шоҳида Валиевна — 1953 йилда туғилган, партиясиз, 1-ноҳия болалар шифохонаси врачи, Калинин ноҳиясида яшайди.

Хотамов Пўлат — 1944 йилда туғилган, партиясиз, К. Маркс номли 34-мактаб директори, Калинин ноҳиясида яшайди.

130-Йик сайлов мавзесидан

Йўлчиев Озод Йўлчиевич — 1941 йилда туғилган, КПСС аъзоси, Тошкент вилоят партия комитети умумий бўлимининг мудири, Тошкент шаҳрида яшайди.

Сиддиқов Зафар Умарович — 1956 йилда туғилган, партиясиз, Тошкент вилоят офтальмология шифохонаси бош врачи, Тошкент шаҳрида яшайди.

(Давоми бор).

МАҲАЛЛАДАН НОМЗОДЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССР халқ депутатлигига ва маҳаллий Советларга депутатликка номзодлар кўрсатиш, айниқса, маҳаллаларда қизғин ўтди. Бу ерларда ўзларининг ораларидан жонкуярлар, маҳалла дардига қайишадиганлар ҳокимият органларига вакил қилиб кўрсатилдилар.

52-сайлов мавзесидан Ўзбекистон ССР халқ депутатлигига кўрсатилган уч номзоддан Ҳамза ноҳия партия комитетининг биринчи котиби Ф. Н. Нажмиддинов номзоди кўпчилик овоз билан маъқулланди. Миршаропов маҳалла комитети раиси С. Саидхўжаев, Зебо Шамсиддинова номидаги маҳалла фаоли, ҳуқуқшунослик фанлари номзоди И. Эгамбердиев, Юнусов номидаги маҳалла фаоли, милиция майори О. Абдувалиев ва бошқалар эса Тошкент шаҳар Совети депутатлигига номзодлар сифатида рўйхатга олиндилар.

Ҳамза ноҳия Советига халқ маҳаллалардан депутатликка номзод қилиб 7 кишини — Ёқуб Алиев номидаги маҳалла комитетининг раиси Т. Толибназаров. Донишманд маҳалла комитети раисининг ўринбосари К. Ғофуров, Янгиобод мачитининг имоми Фозилхон, Зебо Шамсиддинова номидаги маҳалла комитети раисининг ўринбосари К. Аҳмаджоновларни кўрсатди.

Район аҳолисининг 40 фоизга яқини маҳаллаларда истиқомат қилади. Буни ҳисобга олсак юқорида номлари зикр этилган номзодлар унчалик кўп эмасдек туюлади. Лекин сайловлар тўғрисидаги қонун талабларидан келиб чиқсак бу маҳалладошларнинг катта ютуғидир. Чунки амалдаги қоида турар-жойлардан номзод кўрсатишни анча қийинлаштиради.

Масалан, Ўзбекистон ССР халқ депутатлигига сайловлар ўтказиш тўғрисидаги қонунда 200 ишчи-хизматчиси бўлган коллектив депутатликка номзод кўрсатиш ҳуқуқига эга. Бир неча майда корхоналарнинг ишчилари ҳам бирлашиб номзод кўрсатишлари мумкин. Турар-жойларда-чи? Улар олдин юз сайловчининг имзосини тўплаб тегишли маҳаллий ҳокимиятга ариза билан мурожаат қилишлари керак. Рухсат берилгач камида 300 сайловчини тўплаб номзодлар муҳокамасини бошлаш мумкин. Маҳаллаларда шунча сайловчини сиғдирадиган бинони топишнинг ўзи мураккаб масала.

Ҳозир Ўзбекистон ССР халқ депутатлигига сайловлар тўғрисидаги қонун кучга кирган. Уни муҳокама қилиш пайтида аҳоли турар-жойларидан номзодлар кўрсатиш муаммоларига етарлича эътибор берилмаганлиги бизни афсуслантиради. Энди биз не-не қийинчиликлар билан маҳаллалардан кўрсатилган номзодларимизни — бутун чоралар билан қўллаб-қувватлашимиз зарур.

Неъмат ҲАСАНОВ,
Ҳамза ноҳия маҳаллалар ишини мувофиқлаштирувчи кенгаш раиси.

ДАСТЛАБКИ УЧРАШУВ

НАРИМАНОВ шаҳридаги «Иргидромаш» заводида 73-Нариманов сайлов мавзесидан жумҳурият халқ депутатлигига кўрсатилган номзодлар «ЦБ ЭСДПП» заводининг ишчиси Т. Эшхўжаев, «ТашАТЭК» директори Собир Кирмон ўғли Халилов ва 37-Лихачев мавзесидан вилоят халқ депутатлигига номзод, шаҳар партия комитетининг биринчи котиби Г. Соболевларнинг шу корхона ва Тошкент темир-бетон буюмлари заводининг ишчи-хизматчилари билан учрашуви бўлиб ўтди.

Номзодлар йиғилганларга ўз сайловолди дастурларини баён қилишди, фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашишди, сайловчилардан шаҳарни ободонлаштириш, ёшлар билан боғлиқ муаммолар юзасидан турли наказлар олишди.

Бўлғуси депутатлар қандай дастурлар билан чиқишяпти? Бу тарафдан олганимизда ишчи Тўхта Эшхўжаевнинг дастури анчагина мукаммал, депутатликка номзод нафақат қандай муаммоларни ҳал қилиш кераклигини санаб ўтмай, балки уларни бажариш йўлларини ҳам кўрсатган. У биринчи навбатда нарх-навонинг ошиши, арзон молларнинг савдодан йўқолиб бораётганлигини тўхтатиш лозимлиги, инсоннинг озодлиги ва ҳуқуқини ҳар қандай тазйиқдан ҳимоя қилиш кераклигини уқтиради. Маҳсулотимиз билан чет элга чиқиш учун корхоналаримизни ислоҳ қилиш, янги технологияни қўллаш, чет эллар билан ҳамкорликда ишхоналар қуришимиз керак. Бу нарса жумҳуриятимизнинг валюта запасини ҳам тўлдиради, дўконларда молларнинг кўп бўлишини ҳам таъминлайди.

Номзод С. Халилов эса дастурида шаҳар муаммоларининг акс этишини айтиб ўтди.

С. РУСТАМОВ.

✦ Сайловларнинг яхши ўтиши сайловчиларнинг билими; унинг қонун-қоидалардан қанчалик хабардор эканлигига ҳам боғлиқ. Сайловчиларга билмаганини ўргатиш, уларни нималар қизиқтираётган бўлса ана шу маълумотлар билан таништириш — буларнинг ҳаммаси ташвиқотчининг кундалик вазифасидир. Суратда: мана шундай кишилар — Бекобод ноҳиясидаги 3-Қиёт сайлов мавзесининг ташвиқотчилари Абдулла Қорабоев (чапдан) ва Абдуваҳоб Бойжигитовлар.

М. ҚОРАБЕКОВ сурати.

Биласизми?

НАШРЛАР ТАРИХИДАН

● Рус босма ёдгорлигининг дурдонасига айланган биринчи босмахона Иван Грознийнинг буйруғи билан ўн йил давомида қурилган. Ниҳоят, 1563 йил 19 апрель куни босмахонанинг эшиги кенг очилди. Бу ердан чиққан биринчи китоб — «Апостол» (Исонинг шогирдлари — ҳаворийлар тўғрисида баҳс этувчи китоб) бўлиб, у ўн ойда чоп этилган. Китобни аъло сифатли қилиб тайёрлашда биринчи босмахона қуриб, маданият тараққиётига буюк ҳисса қўшган улуғ матбаачи Иван Фёдоров ўзининг бор санъатини ишга солган. Матбуот сўзи билан «барчага руҳий озуқа бериш»ни орзу қилган Иван Фёдоров моҳир ўймакор ва дегрезчи, ҳарф терувчи ҳамда муқовачи эди.

● Илғор рус зиёлиларининг кўмаги билан 1874 йилда Хивада биринчи марта литография (тошбосмахона) ташкил қилинди. Ўша йилиёқ хоразмлик Отажон Абдалов у ерга ишга кирди.

Биринчи ўзбек матбаачиси О. Абдалов бошчилигида тошбосмада босилган асарлар халқ орасида тез тарқала бошлади.

«Отажон босмачи» («матбаачи») номи билан донг таратган бу ношир шоир ва тарихчи Мунис Хоразмийнинг «Девони Мунис», Огаҳийнинг «Таъвизул ошиқин» асарларини, Алишер Навоий яратган машҳур «Фарҳод ва Ширин», «Лайли ва Мажнун» достонларини ёзувчи Умар Боқий томонидан насрий йўл билан содда тилда баён қилинган нусхаларини, 1905—1910 йилларда хоразмлик шоирларнинг шеърларидан иборат «Мажмуатуш шуаро» тўпламини ва бошқа китобларни нашр қилди. Матбаа атрофига Комил Хоразмий, Табибий, Мутрибий, Хонахборий, Фақирий, Рожий, Баёний каби илғор зиёлилар тўпланган эдилар.

А. АЛИЕВ тайёрлаган.

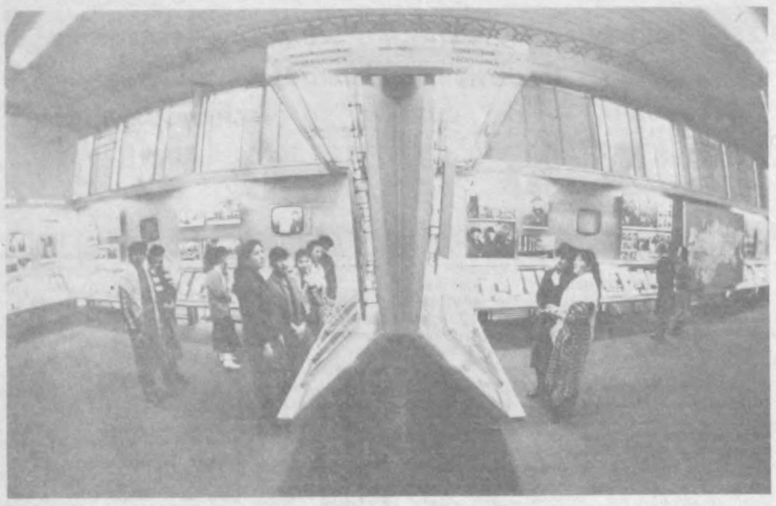

● ТОШКЕНТ. В. И. Ленин марказий музейининг Тошкентдаги филиалига ҳар куни минглаб тошкентликлар ва пойтахт меҳмонлари ташриф буюришади. Якка ҳолда ва оммавий равишда келувчилар доҳиймиз ҳаёт йўли билан яқиндан танишиш билан бирга унинг хотирасини ёдга оладилар.

Музейда Ильич севган классик куй ва романслар ижро этиш, мусиқали лекторийлар ўтказиш анъанага айланган.

Суратда: Зиёратчилар музей экспонатлари билан танишмоқда.

Суратни Ф. ҚУРБОНБОЕВ олган. (ЎзТАГ).

МОСКВАДАН ХАТ

КИМНИНГ КИТОБИ ЯХШИ

Москвада Давлат матбуот комитети, СССР Ёзувчилар уюшмаси ҳамда ВЛКСМ Марказий Комитети ташаббуси билан энг яхши болалар китобларининг II Бутуниттифоқ конкурси ўтказилди. Конкурсга мамлакатимизнинг турли нашриётларида 1987—1988 йилларда нашр этилган 150 га яқин китоб тавсия этилди. Биринчи мукофот латвиялик ёзувчи Имант Зиедонис, ленинградлик Мария Семёнова ҳамда москвалик Роман Сефга насиб этди. Учинчи мукофот тошкентлик ёзувчи Федор Камоловнинг 1988 йил «Юлдузча» нашриётида чоп этилган «Самум» китобига берилди. Болалар ҳаёти ва эртаклар оламига саёҳат қилиш имконини берувчи ушбу китоб ёш китобхонлар билан бирга катталарни ҳам қизиқтиради.

Конкурс тугади, мукофотлар эгаларига топширилди. Яқинда Совет Ўзбекистони адабиётчилари иштирокида III Бутуниттифоқ конкурси ўтказилади.

Г. ХОБОТЬЕВ.

САФАР УЧУН «ГУЛДАСТА»

Бу йил М. Турғунбоева номли хизмат кўрсатган Давлат «Баҳор» рақс ансамбли кўп жойларда ижодий сафарда бўлади. Хусусан, айни кўклам пайти раққосалар қардош Украина диёрида гастроль томошаларини кўрсатадилар.

Ансамбль ана шу ижодий ҳисоботга қизғин тайёргарлик кўрди. «Баҳор» қизлари томонидан ҳозирланган ва украин халқ рақсларидан иборат бўлган бу янги туркум программа «Гулдаста» деб номланди. Ундаги муқомларнинг барига украиналик балетмейстерлар томонидан сайқал берилди.

Ижодий коллектив бошқа қардош жумҳуриятлар театрлари санъаткорлари билан биргаликда ҳам шу каби программаларни саҳналаштиришга муваффақ бўлди. Мана шундай изланишлар натижаси сифатида РСФСР, Белоруссия, Молдавиядан Тошкентга таклиф қилинган рақс санъати устозлари томонидан саҳнага қўйилган бир қатор ажойиб миллий рақслар ҳам санъат ихлосмандлари ҳукмига ҳавола этиш учун тайёрлаб қўйилди.

С. ОДИЛОВА.

СПОРТ

СУВДАГИ ГОЛЛАР

● **МИТРОФАНОВ номли сув спорти саройида СССР Кубоги учун зонал мусобақалар бўлиб ўтди. Бунда олий лиганинг тўрт ва биринчи лиганинг икки вакили иштирок этди. Финалда қатнашиш ҳуқуқини берадиган иккита йўлланма учун Москва ва Олмаотанинг «Динамо» коллективлари асосий даъвогар эканлиги сир эмас. Негаки бу ҳар иккала команда бир неча бор чемпионлик шохсупасига кўтарилган, халқаро мусобақаларда катта тажриба орттирган кучли командалардан саналади. Москва динамочилари Тошкентнинг «Меҳнат» коллективини 15:8, Севастополнинг Ҳарбий денгиз флоти клубини 14:3 ва Ереван спортчиларини 15:4 ҳисобида осонгина енгишди. Олмаоталиклар эса Харьковнинг «Локомотив» командасини 7:5, Севастополь спортчиларини 17:7 ва «Меҳнат» коллективини 12:7 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Биринчи ўрин учун Москва ва Олмаота командалари ўртасидаги ҳал қилувчи ўйин ниҳоятда кескин ўтди ва бир тўп фарқ билан 9:8 ҳисобида олмаоталиклар фойдасига тугади.**

Тошкентнинг «Меҳнат» ватерполчилари сўнгги кун Ереван спортчиларини 15:5 ҳисобида енгишган бўлса-да, пастдан иккинчи бўлишди. Лекин командамиз учун бу синов яқинлашиб келаётган мамлакат биринчилиги олдидан ўзига хос кўрик бўлди.

УМИД СЎНГГИ ТУРДАН

● **ҚЎЛ ТЎПИ бўйича аёллар ўртасида мамлакат чемпионати биринчи лигасида қатнашаётган Тошкентнинг «Текстильщик» командаси Риганинг «Варпа» ва Кишиневнинг «Кодра» командалари билан тўртта ўйин ўтказди. Ҳамшаҳарларимиз «Варпа» коллективини икки бор 30:28 ва 25:24 ҳисобларида енгишди. «Кодра» билан бўлган биринчи ўйинда «Текстильщик» 32:27 ҳисобида устун келган бўлса, такрор ўйин меҳмонлар фойдасига 29:27 ҳисобида тугади.**

Тўрт турдан сўнг Львовнинг «Импульс» гандболчилари пешқадамлик қилишмоқда. Февраль ойининг дастлабки ҳафтасида Волгоградда ўтказиладиган якунловчи бешинчи турдан сўнг кучли олти команда аниқланади. Ҳамшаҳарларимиз қолган ўйинларда фақат ғалаба қозонганларидагина ана шу олтиликка киришлари мумкин.

ТАВСИЯ КЕНГАШИ ИШ БОШЛАДИ

Ўзбекистон ССРнинг давлат тили ҳақидаги қонунининг қабул қилиниши барча соҳа кишиларига бу тилни ўрганишни шарт қилиб қўйди. Айниқса, мактабгача тарбия муассасалари ва мактабларда миллати ўзбек бўлмаганларга давлат тилини жуда ёшликдан ўргатишга эътиборни кучайтириш керак.

Бу борада Тошкент шаҳар ўқитувчилар малакасини ошириш институтида дастлабки ишлар амалга оширилмоқда. Бу ерда рус мактабларида ўзбек тилидан дарс берувчилар учун уч ойлик курслар ташкил этилиб, улар учун программа ва қўлланмалар тузилмоқда.

Шунингдек, институтда ташкил этилган методик кенгаш фаолияти ҳам самарали бўлмоқда. Унга пойтахтимиздаги рус мактабларининг тажрибали ўқитувчилари жалб этилган. Куни кеча ана шу кенгаш аъзоларининг дастлабки йиғилиши бўлиб ўтди. Унда йиғилганлар рус мактабларида ўзбек тили ўқитилишининг ҳозирги аҳволи, ўтказиладиган олимпиада вариантлари, имтиҳонлар, мавжуд қўлланма ва дарсликлар ҳақида фикр алмашдилар. Киров ноҳиясидаги 97-мактаб ўқитувчиси Н. Хаимованинг 1-синфлар учун ёзган дарслиги ҳақида кенгаш аъзолари ўз фикрларини билдирдилар. Мутахассис-ўқитувчилар рус мактабларида ўзбек тилидан имтиҳонлар 5-синфдан бошлаб то 11-синфгача киритилсин, деб қарор қабул қилдилар.

— Бунда грамматикани ҳам унутмаслик керак, — дея таклиф киритди Куйбишев ноҳиясидаги 55-мактаб методист ўқитувчиси А. Саитниёзова. — Шунинг учун ҳам имтиҳон билетларига грамматика қоидалари бўйича ҳам саволлар киритилиши керак.

Йиғилганлар бундай фойдали кенгашни ҳар ойда бир марта ўтказиб туришга келишиб олдилар. Уни Тошкент шаҳар ўқитувчилар малакасини ошириш институти методисти Н. Солихўжаева бошқармоқда.

Д. АҲМЕДОВ.

• *Сўраган эдингиз* •

КУРАШЛАРДА ТОБЛАНГАН

Ҳурматли редакция!

Бизнинг синфимиз отряди Абдулла Набиев номи билан аталади. Очиғини айтсам унинг умр йўлидан бехабармиз. Шу муносабат билан у ҳақда батафсилроқ маълумот берсангиз.

Бўстонлиқ ноҳиясидаги 33-ўрта мактабнинг 8-синф ўқувчилари.

– Туркистон комсомоли тарихига битилган барҳаёт сиймолар орасида босмачиларга қарши курашда мислсиз мардликлар кўрсатган, ҳамиша инқилоб ғояларига содиқлиги билан эътибор топган, ленинчи ёшлар уюшмасининг Қўқон шаҳридаги етакчиси бўлган Абдулла Набиев номи алоҳида эъзоз билан тилга олинади.

Абдулла болалигиданоқ китобларга меҳр қўйди. У бадиий асарлар билан биргаликда сиёсий адабиётларни ҳам қунт билан ўқиб билимини ошириб борди. Китоблардаги ижобий қаҳрамонлар фазилатлари ёш йигитчада она-Ватанга, ўзи туғилиб ўсган диёрга юксак меҳр-муҳаббат уйғотди. Унда ватанпарварлик хислатларини шакллантирди. Комсомол бағрида эса А. Набиев ташкилотчилик, топшириқларга ҳозиржавоблик, фидойилик каби хислатларни ўрганди. Бу ташкилотда тобланган ўтюрак йигитга энг масъул вазифалар топширилар эди. Хусусан, у Қўқон эски шаҳар район комсомол комитетининг секретари бўлиб ишлаган йигирманчи йилларда босмачиларга қарши ташкил этилган кўнгилли дружиналарга бошчилик қилди. У босмачилар яширинган жойларни, бойлар ғалласи беркитилган омборларни аниқлашда қизил аскарларга ёрдам берди. Ўзи қўлига қурол олиб курашди.

Оддий этикдўзнинг ўғли Абдулланинг довюраклиги, тадбиркорлиги ва у тузган отрядларнинг қақшатқич зарбасидан безиб қолган Мадаминбек қўрбоши комсомоллар сардорини қандай бўлмасин йўқ қилиш пайига тушди. Аммо у бунинг уддасидан чиқолмай аламзада эди. Абдулла эса юқори комсомол органларига ишга кўтарилди. Фарғона область комсомол комитетида, кейинчалик Ўзбекистон ленинча коммунистик ёшлар уюшмасининг Марказий Комитетида фаолият кўрсатди.

Марказий Комитет топшириғи билан шаҳарлар, районларга бориб бошланғич комсомол ташкилотларини тузди, мавжудларини мустаҳкамлади. У олиб бораётган ишлар қишлоқларда яшириниб олган ёт унсурларга ёқмас эди. Янги тузум душманлари Абдуллани ўлдирдилар. 1925 йилнинг кузи эди ўшанда.

Жумҳуриятимиз оқсоқоли Йўлдош Охунбобоев Фарғонага қуйидаги мазмундаги телеграммани юборди.

«...Ўртоқ Абдулла Набиев босмачилар томонидан ўлдирилди. Ўз ҳалокати арафасида турган босмачиларга яна бир қурбон берилди. Ўзбекистон комсомоллари ораларидан фаол, партия ишига содиқ, ғоявий баркамол кишини йўқотдилар. Ўртоқ Наби ўғлининг ўлими бошқача ўлимдир. Бу эътиқодли, партия ишига содиқ йигит комсомол ташкилотини мустаҳкамлаш, ёркин келажак учун, социализм учун кураш йўлида ҳалок бўлди... Биз сизлар (Фарғона комсомоллари) билан бирга ўртоғимиз қабри устида туриб шундай деймиз:

Мангу барҳаётсан Абдулла! Сенинг қисқа умр йўлинг Ўзбекистон меҳнаткашлари учун намуна бўлиб қолсин. Биз сенинг қабринг устида кўз ёш тўкмаймиз. Лекин... ғояларингнинг рўёбга чиқиши йўлида янада сафларимизни жипслаштирамиз».

Худди шундай бўлди. Абдулла Набиев ғоялари рўёбга чиқди. Ўша йили Фарғона областидагина эмас, бошқа вилоятларда ҳам кўплаб комсомол ташкилотлари тузилди. Энг чаққон, довюрак йигитлардан иборат отрядлар ташкил этилди. Босмачилар тугатилди.

Оқсоқол айтганларидек Абдулла Набиев сиймоси қалбларда мангу сақланиб қолди. Жумҳуриятимиздаги кўпгина мактаблар, маҳаллалар, кўчалар, оромгоҳларга унинг номи берилди.

С. ҲАСАНОВ.

● СУРАТДА: кенгаш фаоллари Куйбишев районидаги 50-ўрта мактаб ўқитувчиси (ўнгда) Райхон Васиева ҳамда шу ноҳиядаги 55-ўрта мактаб педагоги республика халқ маорифи аълочиси Азиза Сеитниёзовалар.

МУАЛЛИФ сурати.

ИШЧИ-ҚИШЛОҚ МУХБИРЛАРИ УНИВЕРСИТЕТИГА МАРҲАМАТ!

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи-қишлоқ мухбирлари университетига янги ўқув йили учун тингловчиларни қабул қилиш бошланди.

Университетга ишчилар, қишлоқ меҳнаткашлари, зиёлилар ва ўқув юртларининг талабалари — мухбирликка қизиққан барча кишилар қабул қилинади. Машғулотлар икки ҳафтада бир марта — кеч соат 18.00 да бўлади, тажрибали журналистлар, В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат дорилфунуни журналистика факультетининг ўқитувчилари лекция ва суҳбатлар ўтказишади.

Университетга кириш учун иш ёки ўқиш жойидан характеристика-тавсиянома, таржимаи ҳол ва 3х4 ҳажмда иккита фотосурат топширилади. Адресимиз: Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй. 7 қават, 747-хона. Қўшимча маълумот учун телефон 32-55-56.

«02» ХАБАР БЕРАДИ

ЖИНОЯТЧИЛИК АВЖ ОЛМАСИН

Ривоятларга кўра от йили инсонга бахт келтиради, дейишади. Аммо жиноятчилик соҳасида бундай дейиш қийин. Тўғри, январь ойининг дастлабки ҳафтаси вилоят ички ишлар бошқармаси ходимлари учун анча осуда ўтди. Олти кун давомида биронта ҳам жиноят содир бўлмади. Шундай бўлишига қарамай кейинги кунлар яна нотинч бўла бошлади. 15 январга қадар вилоятимизда бешта қасддан одам ўлдириш, (ўтган йилнинг шу даврида учта эди), 71 та оғир тан жароҳати (72 та), номусга тажовуз қилиш ва унга уриниш 7 та (7 та), безорилик 2 та (4 та), ўғирлик 9 та (4 та), давлат ва жамоат мулкини ўғирлаш 35 та (26 та), наркотик моддалардан фойдаланиш эса 3 та (11 та)га етди. Йўл транспорт ҳодисаси эса 29 та бўлиб, шундан 8 тасида кишилар ҳаётдан кўз юмди.

Юқоридаги фактлардан шу нарса маълум бўлмоқдаки, вилоятимизда жиноятчиликнинг айрим турлари бироз камаймоқда. Аммо бу билан биз ички ишлар ходимларининг иши яхшиланди, дея олмаймиз. Чунки юқоридаги жиноятларнинг 78 таси ҳозирча очилгани йўқ.

Янги йилнинг икки ҳафтасидаги бешта қотилликдан биттаси очилмай қолди.

14 январь кечаси соат 3 да Ангрен қурилиш бошқармаси ишчиси, 50 ёшли В. Андреев маст ҳолда ўз уйида 39 ёшли куёви В. Сосновский билан жанжаллашиб унинг кўксига пичоқ урган ва ўлдирган. Ҳозир бу қотиллик устидан тергов олиб борилмоқда.

Шу йилнинг 12 январида эса Тошкент ноҳия ички ишлар бўлимининг навбатчилик қисмига Ю. Хайрутдинов томонидан ариза тушди. Унда ёзилишича, шу йилнинг 4 январь куни соат 22 лар атрофида «Шимолий» темирйўл вокзалида ҳеч қаерда ишламайдиган Ш. Сайдалов у бошқараётган ВАЗ 21-013 маркадаги 12—86 номерли автомашинани тўхтатиб, Ҳасанбой посёлкасига олиб бориб қўйишни сўраган. Манзилга етиб боргач, Ш. Сайдалов у ерда кутиб турган шериклари, ҳеч қаерда ишламаётган Г. Содиқов ҳамда «Шарқ» мебель фабрикаси ишчиси Д. Ҳамидов билан биргаликда ҳайдовчига пўписа қилиб, олтин узуги ҳамда автомашинасини олиб қочишган. Автомашина Тошкент шаҳридан топилди: безорилар эса қўлга олинди.

Вилоят ижроия комитети ички ишлар бошқармаси матбуот маркази.

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

МИНИСТР ИСТЕЪФОГА ЧИҚДИ

БУДАПЕШТ, 24 («Правда» мухбири). Венгрия республикасининг ички ишлар министри Иштван Хорват истеъфога чиқди. Бу — икки ҳафта муқаддам ички ишлар министрлиги, Венгрия Социалистик партияси ҳамда ҳукуматга қарши авж олдирилган кампаниянинг дастлабки натижасидир. Иккита радикал партия —Эркин демократлар иттифоқи ҳамда Ёш демократлар иттифоқи жамоатчиликка ўзларининг фаолияти устидан давлат хавфсизлиги хизматлари ходимлари назорат қилаётганлигини, телефонлар маҳфий равишда эшитилаётганлигини, хатлар очиб ўқилаётганлигини маълум қилганларидан сўнг шундай бўлди. Ҳар иккала партия ички ишлар министрлиги раҳбарларини ишдан олиш ва хавфсизлик хизматларини қайта қуришни талаб қилдилар. Венгрия социалистик партияси ҳамда Министрлар Советининг раиси Миклош Немет шаънига ҳам қарши гаплар айтилди. Ҳозир давлат хавфсизлиги хизмати ва ички ишлар министрлиги хусусида янги қонунлар тайёрланмоқда.

ГДРга қарз берилади

ҒАРБИЙ Германия иқтисодиёт министри Хаусман ГДР ва ГФР ўртасидаги иқтисодий алоқаларни янада ривожлантириш қўшма комиссиясининг биринчи мажлисидан сўнг Бонннинг Германия Демократик Республикасига 3,6 миллиард доллар ҳажмида нуфузли қарз бериш тўғрисидаги таклифига рози бўлганлигини айтди.

«ФИТУР-90» ОЧИЛДИ

ИСПАНИЯ пойтахти — Мадрид яқинида, Каса-де-Кампо истироҳат боғида «Фитур-90» номи билан ўнинчи халқаро туристик ярмарка очилди. Совет Иттифоқи уни очиш шарафига муяссар бўлди. Ярмаркада жаҳоннинг 134 мамлакати иштирок этмоқда.

ГИЁҲВАНДЛАР БИЛАН КУРАШ

Эрон ИРНА ахборт агентлигининг хабар беришича, мамлакатда йил давомида қора дорилар билан савдо қилувчи 20 минг нафар гиёҳванд қамоққа олинган. Улар мамлакатда ҳаракат қилган 300 та ана шундай гуруҳнинг аъзолари экан. Бу гуруҳларнинг 25 таси хорижий кишилардан иборат бўлган. Ўтган йили мингга яқин йирик контрабандистларнинг қатл этилганлигига қарамай, гиёҳвандлик ҳамон энг катта хавф бўлиб турибди.

КАНАДАДА СУД ҚИЛИНМОҚДА

ОТТАВА, 24. (ТАСС). Асли белоруссиялик бўлган Канада фуқароси Михаил Павловский душанба куни Оттавада олий суд олдида ҳозир бўлди. Суд Онтарио вилоятида ўтмоқда. М. Павловскийга қўйилган расмий айбномада унинг иккинчи жаҳон уруши пайтида 490 кишини ўлдирганлиги айтилади.

72 ёшли Павловский ўтган йил декабрида хибсга олинган эди. Давлат қораловчиси суд раиси Жеймс Чэдуикка мурожаат қилиб, гувоҳлардан далиллар йиғиш мақсадида Совет Иттифоқига комиссия юборишни таклиф қилди

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
28 февраль соат 19.30 да
Мукаррамма ТУРҒУНБОЕВА номидаги Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган
«БАҲОР» ДАВЛАТ ХАЛҚ РАҚС АНСАМБЛИНИНГ

КАТТА КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон халқ артистлари:
Хайрулла ЛУТФУЛЛАЕВ, Қаҳрамон ДАДАЕВ, Маъмура ЭРГАШЕВА.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Талъат САЙФУТДИНОВ, Светлана ТУРСУНОВА, Гулнора ЖЎРАЕВА, Дилбар ЮНУСОВА.

Программани — Фотима ИКРОМОВА ва Рустамжон МИРЗАЛИЕВ олиб боради.

Музика раҳбари — Муҳамаджон ШОКИРОВ.

Ансамблнинг бадиий раҳбари — СССР давлат мукофотининг лауреати, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Равшаной ШАРИПОВА.

«БАҲОР» АНСАМБЛИ АЗИЗ ТОМОШАБИНЛАРГА ЎЗИНИНГ ЯНГИ ПРОГРАММАСИНИ ТАҚДИМ ЭТАДИ.

Сиз унда ўзбек, уйғур, тожик ва шарқ халқлари рақс ва қўшиқларини тинглаб томоша қилишингиз мумкин.

Справкалар олиш учун телефонлар: 39-46-09, 39-46-10. Касса 45-93-63, 45-92-13.

КОЛЛЕКТИВ ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги
М. Қориёқубов номли Ўзбек Давлат филармонияси
В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
1, 2 февраль соат 19.30 да

ДЎСТЛИК ТАРОНАЛАРИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

М. Қориёқубов номли ўзбек давлат филармониясининг солисти, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
Ортиқ ОТАЖОНОВ

С. М. Киров номли Ўш ўзбек музикали драма театрининг солистлари, Қирғизистон ССР халқ артистлари: Ойтожи ШАБДОНОВА, Неъматжон НЕЪМАТОВ, Толибжон БАДИНОВ;

Қирғизистон ССРда хизмат кўрсатган артист
Расулжон ЎРАЙИМЖОНОВ

«КАМОЛОТ—89» конкурсининг лауреати
Маҳамадкарим СОИПОВ

М. Қориёқубов номли ўзбек давлат филармониясининг солисткаси
Муаззам ҒОФУРОВА

Программани — Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.
Билетлар соат 11.00 дан сотилади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
2 ФЕВРАЛДАН БОШЛАБ
СОВЕТ ЦИРКИ
ВА
«ВАРШАВА» ПОЛЬША ЦИРКИ
ЕТАКЧИ УСТАЛАРИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ

2 БЎЛИМДАН ИБОРАТ

КАТТА РАНГ-БАРАНГ ПРОГРАММА.

ТОМОШАЛАР — иш кунлари — соат 19.30 да; шанба куни — соат 16, 19.00 да; якшанба кунлари — соат 12, 15, 18.00 да бошланади.

Касса дам олиш кунисиз ишлайди, у соат 10 дан 20.00 гача очиқ.

Цирк фойесида фотосалон ишлайди.

Билетларни олдиндан барвақт сотиб олишни унутманг.

Маълумотлар олиш учун телефонлар — 44-35-91, 44-29-04, 44-35-84.

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ИДОРАСИ
ФЕВРАЛЬ ОЙИДА
ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ШАҲАРЛАРИ ВА РАЙОНЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА
ЎЗБЕК ТИЛИДАГИ ФИЛЬМЛАРНИ ЧИҚАРАДИ

«СОЛОВЕЦК ҲОКИМИЯТИ»

Сценарий муаллифлари — Виктор ЛИСТОВ, Дмитрий ЧУКОВСКИЙ.

Режиссер — Марина ГОЛДОВСКАЯ.

Соловаки... Слон... Соловецк сингари алоҳида мақсадга қаратилган қамоқ лагерлари «Соловецк ҳокимияти» ҳужжатли фильмида мамлакатимиз тарихининг фожиали саҳифаларини қайта тиклайди.

Фильмда қуйидагилар гувоҳлик беришади:

академик Дмитрий Сергеевич Лихачев (4 йилга қамалган),

ишчи Ефим Дмитриевич Лагутин (17 йилга қамалган ва сургун қилинган),

ёзувчи Олег Васильевич Волков (27 йилга қамалган ва сургун қилинган),

ёзувчи Анатолий Ефимович Горелов (17 йилга қамалган ва сургун қилинган),

инженер Александр Арсентьевич Прохоров (18 йилга қамалган ва сургун қилинган) ва бошқалар,

шунингдек архив ҳужжатлари, 20-30 йиллар кинохроникаси.

«МОСФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИНИНГ МАҲСУЛОТИ.

«МУДҲИШ ХАТО»

Сценарий муаллифлари — Михаил РОШЧИН, Никита ХУБОВ.

Режиссёр — Никита ХУБОВ.

РОЛЛАРДА: Лариса Павлова, Наталья Андросик, Ольга Агеева, Ирина Кашалиева, Лариса Блинова ва бошқалар.

Ўз онаси томонидан гўдаклигидаёқ туғуруқхонага ташлаб кетилган ва ҳаёт шафқатсизликларини ўз бошидан кечирган ўсмир қизчанинг фожиали тарихи фильмга асос қилиб олинган. Қиз ҳаёт шафқатсизлигига ўз шафқатсизлиги билан жавоб қайтаради: кўча қизлари гуруҳига бош бўлиб олган қизча ўз атрофидагилардан — хоҳ айбдор бўлсин, хоҳ айбдор бўлмасин раҳмсизлик, даҳшатли кўча «эрмаклари» ёрдамида қасос олади.

ГОРЬКИЙ НОМИДАГИ КИНОСТУДИЯ МАҲСУЛОТИ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»)

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Муҳаррир ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916; 325748; масъул котиб — 334808, 325353; масъул котиб ўринбосарлари — 325750; БЎЛИМЛАР: идеология — 325778; агросаноат — 325647; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; маҳаллий советлар ҳаёти — 325733; социал масалалар — 325556; маданият — 325767; адабиёт ва санъат — 325553; ахборот, ҳарбий-ватанпарварлик — 325645; хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; жамоатчи совет қабулхонаси — 334048, 325354; эълонлар бўлими — 325727.

Р. — 04050. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Д. — 1718. Индекс: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12